

Pomurski VESTNIK

MURSKA SOBOTA, 22. aprila 1965
Leto XVII. — šte. 15 Cena 20 din

POMURSKI VESTNIK
IZHAJA OD FEBRUARJA 1949 — NAJPREJ KOT TEDNIK «LJUDSKI GLAS», NATO OD JULIJA 1952 KOT «POMURSKI TEDNIK», DO PREIMENOVANJA V SEDANJI NASLOV, KOT GLASILO OKRAJNEGA ODBORA SZDL OD JANUARJA 1963 IZHAJA LIST KOT TEDENSKO GLASILO OBČINSKIH ODBOROV SZDL SLOVENIJE V POMURJU. LIST IZDAJA CASOPISNO-ZALOŽNIŠKO PODJETJE «POMURSKI TISK» V M. SOBOTO — DIREKTOR STEFAN ANTALIČ — LIST UREJA UREDNIŠKI ODBOR. ODGOVORNI UREDNIK STEFAN BALAZIČ. NASLOV UREDNIŠTVA — MURSKA SOBOTA, KIDRIČEVA UL. 4. TEL. 21-383

Pred volitvami v delovnih organizacijah

Tudi v delovnih organizacijah je polovici članov samoupravnih organov potekel mandat, zato so že razpisane volitve, sprejeti kandidati in v mnogih delovnih organizacijah bodo v zadnjih dneh tega meseca tudi volili v delavske svete in svete delovnih enot. Kljub temu, da so te priprave potekale nekako v senci volitev poslancev, pa nikakor ni mogoče mimo njih in jim je potrebno posvetiti še posebej veliko pozornost, saj volimo člane tistih organov, ki rešujejo oziroma odločajo o zadevah, ki ljudi neposredno prizadevajo. Zato je vsekakor upravičena kritičnost pri sprejemanju kandidatov, torej ljudi, ki bodo v teh organih delovali.

Letos volimo člane organov samoupravljanja v nekoliko drugačnih pogojih, kot lansko leto. Prejšnje volitve so sledile neposredno sprejetju statuta delovnih organizacij, za katere pa je čas enega leta že marsikaj novega prinesel. S statuti se je povečala tudi samostojnost organov upravljanja pri odločanju o raznih stvareh. V tem času se je okrepla tudi materialna baza delovanja organov samoupravljanja, saj so bila delovnim organizacijam prepuščena z več gospodarskimi ukrepi znatna sredstva, s katerimi razpolagajo, odločajo o njihovi razdelitvi in uporabljanju. Z nekaterimi ukrepi se je povečala odgovornost delovnih organizacij za dobro gospodarjenje. V tem obdobju se je uveljavilo tudi omejevanje investicijskih sredstev oziroma težnja po bolj racionalnem vlaganju. Z vsemi temi ukrepi se je povečala odgovornost za gospodarjenje, pred organi samoupravljanja pa se je vsekakor pojavila nujnost po bolj kritičnem razpravljanju o gospodarjenju, o še neizkoriščenih možnostih, ki so v holji izkoriščenosti proizvodnih sredstev, organizaciji dela in uvajanju novih izmen. Podatki namreč kažejo, da slabo

(Nadaljevanje na 2. strani)

S POSVETOVANJA KMETIJCEV V M. SOBOTO

Regres za odkupljeno živino ukinjen

Republiški strokovni odbor kmetijcev je sklical v petek v Murski Soboti medobčinsko posvetovanje predsednikov sindikalnih podružnic kmetijskih organizacij ter zastopnike občinskih sindikalnih svetov, da bi jih seznanil z aktualnimi problemi kmetijstva v Sloveniji.

S stanjem in razmerami na kmetijskih gospodarstvih v Sloveniji je seznanil udeležence predsednik republiškega odbora sindikatov Franc Platin, o širši problematiki kmetijstva pa je govoril predsednik sindikata kmetijcev pri centralnem svetu Zveze sindikatov Jugoslavije tovarš Dujmovski iz Beograda. Poročevalca sta s pojasnjevanjem bodoče kmetijske politike in z napovedjo nekaterih novih ukrepov v kmetijstvu priteg-

nila v široki razpravi vse udeležence posvetovanja.

V razpravi so posebno obširno obravnavali posledice napovedane ukinitve regresa za pitano živino, ki znaša 80 dinarjev pri kilogramu. Ukinitve regresa, ki pomeni za vsa kmetijska gospodarstva pomemben vir dohodkov, povzroča med kmetijci precejšnjo zaskrbljenost, ker so to premijo že vkalkulirali v polno lastno ceno, oziroma pomeni razliko med polno lastno in prodajno ceno. Gre torej za izgubo, ki bo resno ogrozila rentabilnost poslovanja nekaterih kmetijskih organizacij.

Zastopniki pomurskega kmetijstva so zlasti grajali ta neupravičeni ukrep, ki bo stopil v veljavo 1. julija letos, zategadelj, ker zakonodajalec ni skušal blažiti posledic s postopnim ukinjanjem regresa. Napoved o ukinitvi regresa za pitano živino se že kaže v povečani ponudbi živine, ki jo

kmetijske organizacije želijo prodati pred 1. julijem. Tako prodajajo tudi nepitano živino, zato ni odveč bojazen, da bodo do meseca julija hlevi kmetijskih organizacij domala prazni, kar utegne prinesiti minimalno ponudbo živine v zadnjem četrtletju.

naša

nagradna

slikanica

20

LET

SVOBODE

v sklad

nagrad so

prispevali

PRAVILNA REŠITEV NAGRADNE SLIKANICE — GPS-11
— SE GLASI: Svečanost ob odkritju Spomenika zmage v Murski Soboti; Boris Kidrič, Vlada Zečević; novi objekt »Pletiljstva« v Prosenjakovcih — odprli so ga 1960. leta; šolsko poslopje — v soboški občini smo zgradili po osvoboditvi skupno 11 takih poslopij; Skupščina občine Murska Sobota ima dva zbora: občinski zbor in zbor delovnih skupnosti.

24. NAGRADA: 15.000 din; poklanja Skupščina občine Murska Sobota.

Večina glasovala dopoldne

V nedeljo so bile po vsej Jugoslaviji neposredne volitve poslancev za zvezni in republiške zbore. V teh dneh bo namreč polovici poslancev zvezne in republiške skupščine potekel mandat in zato smo volili nove poslance izmed kandidatov, ki so jih izvolile občinske skupščine 4. aprila.

V 69. volilni enoti zvezne skupščine, ki obsega občine Murska Sobota, Lendava, Ljutomer, Gornja Radgona in Lenart je volivcev 96.376. Značilno pa je bilo za potek volitev v pomurskih občinah, da je dopoldne glasovalo že okrog 90 odstotkov volivcev in da je popoldne volilo le še okrog 2 odstotka volivcev. Na nekaterih voliščih so volivci

opravili svojo dolžnost že zelo zgodaj. Omenimo naj le Kramarovec, kjer so volišče zaprli že ob pol šestih. Posebej veliko pozornost pa so volitvam posvetili v Dolnjih Slavečih, rojstnem kraju dr. Antona Vratuše, ki je kandidiral za poslanca zveznega zbora. Volišče so odprli že ob pol petih, a ob četrtna na sedem že zaključili z volitvami.

Štafeta mladosti

Priprave za organizacijo zvezne, republiške in lokalne štafete mladosti so se pričele. Pripravljalni odbor za organizacijo praznovanja meseca mladosti ima že izdelan okvirni program, kje vse bodo štafete tekale, katerih organizacija ima letos še posebno obsežnejše, saj bodo organizirane v času največjih priprav na praznovanje 20. obletnice osvoboditve.

Zvezna štafeta mladosti bo letos prišla v Slovenijo z Hrvaške pri Murskem Središču. Zatem bodo štafeto mladosti prevzeli občani lendavske občine, nakar jo bodo v Odrančih prevzeli 11. maja predstav-

niki soboške občine. Štafeto bodo ponesli še isti dan do Sobote. Drugo jutro jo bodo prevzeli delavci tovarne Murater, jo ponesli naprej, proti Mariboru.

V soboški občini bodo organizirali poleg zvezne štafete še devet lokalnih, ki bodo potekale iz večjih krajev. Poleg tega bodo pionirji organizirali vrsto štafet, ki bodo zajele tiste vasi, mimo katerih občinske štafete ne bodo potovale.

ZARADI OMEJITVE KREDITOV NA OBRATNA SREDSTVA

Pred zmanjšanjem proizvodnje

V sklopu zadnjih ukrepov na področju gospodarstva vzbuja precejšnjo pozornost zmanjšanje kreditov za obratna sredstva, do katerega je prišlo zaradi povečanja obveznega rezervnega sklada. V soboški komunalni banki so zaradi povečanja rezerve zmanjšali sredstva, s katerimi lahko razpolagajo za 350 milijonov, kar je povzročilo seveda, da banka ni odobraval obratnih kreditov.

Z obratnimi sredstvi imajo gospodarske organizacije dokaj velike težave, predvsem na našem področju, ker so ustvarjena sredstva namenjala za investiranje in so le nezadostno krepila lastna obratna sredstva. Za te namene so predvsem najemale kredite. Nova situacija, ki pa sili gospodarske organizacije predvsem v povečanje lastnih ob-

ratnih sredstev, pa seveda nekatere zelo močno prizadeva. Pojavlja se bojazen, da se bo obseg proizvodnje zmanjšal, pozitivno bo sicer vplival na hitrejšo prodajo zalog, negativno pa na stanje zalog z reprodukcijskim materialom. Ukrep močno prizadeva zlasti trgovino, ki je doslej za nabavljeno blago dobivala kredite. Po novem bo lahko dobila kredit za polovico vrednosti nabavljenega blaga, za ostalo polovico pa bo morala imeti lastna sredstva. Za obratna sredstva bi gospodarske organizacije naj uporabljale tudi investicijska sredstva, vendar tudi ta niso taka, da bi bistveno olajšale položaj. Zato se pričakuje, da bodo v trgovinah zmanjševali zaloge blaga, da se bo poslabšala izbira vsaj v prehodnem obdobju.

Ti ukrepi prizadevajo gospodarske organizacije v Pomurju predvsem zato, ker so

Novi poslanci

Zvezna skupščina

ZVEZNI ZBOR
dr. Anton Vratuša
KULTURNO-PROSVETNI ZBOR:
Franc Škoberne
GOSPODARSKI ZBOR
Franc Šuman
SOCIALNO ZDRAVSTVENI ZBOR
dr. Lea Talanyi — Pfeifer
ORGANIZACIJSKO-POLITIČNI ZBOR
Drago Lugarič

Republiška skupščina

V OBČINI MURSKA SOBOTA:

REPUBLIŠKI ZBOR
Ivanka Koren
ing. Edvard Perhavec
Ivan Ros
GOSPODARSKI ZBOR
Ludvik Cipot
KULTURNO-PROSVETNI ZBOR
Alojz Sela
SOCIALNO-ZDRAVSTVENI ZBOR
Mimica Borovšak
Stefan Šreš
ORGANIZACIJSKO-POLITIČNI ZBOR
Geza Bačić
Vanek Šiftar

V OBČINI GORNJA RADGONA

REPUBLIŠKI ZBOR
Milan Klemenčič
GOSPODARSKI ZBOR
Aleksander Škrilec
KULTURNO-PROSVETNI ZBOR
Rudi Jaušovec

V OBČINI LJUTOMER

REPUBLIŠKI ZBOR
Rado Pušenjak
SOCIALNO-ZDRAVSTVENI ZBOR
Justina Zenkovič
ORGANIZACIJSKO-POLITIČNI ZBOR
Dušan Riharič
V OBČINI LENDAVAL
REPUBLIŠKI ZBOR
ing. Jože Sabo
GOSPODARSKI ZBOR
Jože Varga
KULTURNO-PROSVETNI ZBOR
Katarina Laketa

VREME

Vremenska napoved za čas od 22. aprila do 3. maja.

Okrog 23. aprila in 3. maja krajevne padavine. Od 26. do 29. aprila nestalno s pogostimi padavinami in močno ohlajitvijo.

Dr. V. M.

Ni zgolj naključje, da se ta-koj splošno vračamo na vietnamsko vprašanje. V pone-deljek je prispela iz sovjet-skega glavnega mesta Moskve zanimiva novica. Po večdnev-nih zaupnih razgovorih s se-verniovietnamsko delegacijo je sovjetska vlada sporočila, da ne bo branila sovjetskim pro-stovoljcem, da odidejo v Se-vern Vietnam in se bore pro-ti ameriški agresiji, kolikor Američani ne bodo prenehali z napadi na severnovietnam-sko ozemlje in kolikor bo se-verniovietnamska vlada pomoč zahtevala.

Podobno odločitev je spre-jela tudi bolgarska vlada, pri-čakovati pa smemo, da se bo tako odločile tudi nekatere druge vzhodnoevropske dr-žave.

OPOZORILO

Pred dnevi je predsednik ZDA Johnson omenil pogaja-nja za zeleno mizo, vendar »brez vsakršnih pogojev«. Na-to je svetovna javnost zvede-la, da je severnovietnamska vlada poslala v Washington svoj načrt za rešitev vietnam-ske krize, ki temelji na sklepih in priporočilih ženevske konference iz leta 1954. Po teh priporočilih naj bi se npr. vse tuje čete umaknile iz vietnam-skega ozemlja.

Toda prav to priporočilo A-meričani odločno odklanjajo, kot odklanjajo sploh vsakršne pogoje. Pričakujejo, da bodo medtem uničili strateško po-membne severnovietnamske kraje in gospodarska središča in tako prisilili severnoviet-namsko vlado, da se odloči za pogajanja, seveda primerno oslabiljena.

Take račune so pomešali se-verniovietnamski zavezniki. Še preden so se v Moskvi odločili za prostovoljce, je prispelo v Severni Vietnam sovjetsko orožje, četudi so si Kitajci naravnost prizadevali, da bi kar se da zavrli njegov prevoz čez svoje ozemlje. Nato so se pričela sovjetsko-vietnamska pogajanja v Moskvi in sovjet-sko orožje je že laže prebijalo kitajske »bariere« na poti za Severni Vietnam. Značilno je

privolili v pogajanja. Če pa bodo Američani to opozorilo vzeli kot grožnjo in še okrepi-li svoje oborožene sile v Juž-nem Vietnamu, bo to pomeni-lo, da si razširitev vojne zunaj vietnamskih meja žele. To pa bi pomenilo prvo stopnjo no-vega svetovnega požara.

VELICASTEN SPREJEM

Mesto Alžir je priredilo ju-goslovanskemu predsedniku Tito in njegovemu spremstvu v četrtek veličasten sprejem. »To je za nas veliki dogodek«, je izjavil predsednik Ben Bela v pozdravnem govoru, »ker pozdravljamo v vas, gospod predsednik, daljnovidnega vo-ditelja dežele, ki nam je drag, prepričanega in zvestega borca za stvar pravice in prav tako tudi iskrenega prijatelja, ki nas je podpiral v težkih ča-sih naše zgodovine.«

Na račun vzornih alžirsko-jugoslovanskih odnosov v ča-su ogorčenega boja alžirskega ljudstva za svobodo in neod-visnost in v dneh povojne gra-ditve, je bilo izrečeno veliko število iskrenih besed prizna-nja in hvaležnosti.

Jugoslovanski predsednik se je kot edini državnik doslej peljal tudi skozi stari del me-sta Alžira, kjer se je alžirsko ljudstvo tako herojsko upira-lo francoskemu nasilju. Zve-čer istega dne so v mestni hi-ši izročili visokemu jugoslo-vanskemu gostu listino čast-nega meščana Alžira. Politični razgovori so se pričeli že zve-čer in se nadaljevali nasled-njega dne. V petek zvečer je jugoslovanski predsednik go-ovoril na velikem zborovanju v mestu Alžiru.

V nedeljo sta predsednika Ben Bela in Tito obiskala me-sta Lagueta v saharški oazi popoldanskih urah položila te-meljni kamen za novo gimna-zijo, v ponedeljek pa sta pre-bila ves dan v mestu Constan-tine. Popoldne sta govorila na velikem zborovanju. Na sam obisk se bomo vrnili v nasled-

Zaključni računi so prav go-tovo važen gospodarsko-po-litični dogodek v slehernem podjetju. Ob njih se pravza-prav šele pokaže, s kakšnimi sredstvi je določena organiza-cija gospodarila.

Preteklo leto je za gospodar-ske organizacije pomenilo leto utrjevanja ekonomske baze, predvsem zaradi spremembe instrumentov delitve, med družbeno skupnostjo in pro-izvajalci, kakor tudi zaradi na-ložb v nove objekte in rekon-strukcije, ki so povečale pro-izvodne zmogljivosti in delo-ma izboljšale rentabilnost, ta-ko da nobena gospodarska or-ganizacija ni poslovala z izgu-bo.

Preteklo leto so v nekaterih gospodarskih organizacijah o-svojili proizvodnjo nekaterih proizvodov (naftni derivati, metanol, vrtnale naprave za plitva vrtanja, varilni transfor-matorji, itd.). Zlasti živahna je bila gradbena dejavnost, gradile so se nove šole, indu-strijske hale itd. Za oceno gos-podarjenja nam prav gotovo služijo nekateri finančni poka-zatelji.

Celotni dohodek v letu 1963 je znašal 7,8 milijard din v letu 1964 pa se je dvignil na 10,2 milijarde. Če upoštevamo

da se tu računa le plačana realizacija, bi celotni dohodek bil lahko še večji, vendar pa gospodarske organizacije še vedno ne zaostrejejo vpraša-nja hitrega plačevanja dolžni-kov.

Primerjanje porabljenih sredstev v letu 1963 in 1964 nam kaže na malenkostno iz-boljšanje ekonomičnosti, ven-dar pa se je ob tem spremenila struktura porabljenih sred-tev. Relativno največji pove-

darske organizacije povečale čisti dohodek, delno zaradi spremenjenih instrumentov, saj jim je ostalo 175 milijonov, delno zaradi večjega neto pro-dukta.

Gospodarske organizacije v zaključnih računih sicer ne o-menjajo merila in načela za delitev čistega dohodka, pozna-no pa je, da so na tem pod-ročju določeni disproporci med planirano in dejansko de-litvijo na osebne dohodke in

število zaposlenih s 49%, na kategorijo do 20 tisoč odpade še 6% zaposlenih in vse kaže, da bo v letu 1965 ta kategorija odpravljena. Če upoštevamo, naj bi bil najnižji osebni do-hodek 30 tisoč, imamo še ved-no 35% zaposlenih, ki so iz-pod te meje. Upoštevaje to dejstvo, kakor tudi pokazate-lje ekonomičnosti, ki se je, kot že rečeno, malenkostno povišala, ugotavljamo, da je še veliko notranjih rezerv kot so: štednja z materialom, u-vedba druge in tretje izmene, hitrejša aktiviranje gradbenih objektov, boljša organizacija dela itd.

Ob koncu še nekaj besed k poročilom gospodarskih orga-nizacij, ki jih prodajajo ob zaključnih računih. Poročila naj bi bila sestavljena tako, da bi v njih poleg suhoparnih števil poslušalec dobil jasno sliko gospodarjenja, morda tu-di delovanja organov samo-upravljanja. Zal marsikje tega ni, vse to pa kaže, da še vedno nekateri smatrajo zaključno poročilo kot stvar, ki pač mo-ra biti zaradi drugih, ne pa kot družbeno politično analizo uspehov in napak, ki so se v preteklem obdobju pojavili.

J. Dominko

Kako smo gospodarili?

RAZMIŠLJANJA OB ZAKLJUČNIH RAČUNIH GOSPODARSKIH ORGANIZACIJ V LEDAVSKI OBČINI

čani stroški so nastali pri pre-vozu proizvodov, kakor tudi stroški reklam, reprezentanc, ki so se povečale od 0,5% v letu 1963, na 2,3% v letu 1964.

Neto produkt je zaradi so-razmerno manjših porabljenih sredstev povečan za več kot celotni dohodek, kar je vse-kakor pozitivno in kaže ten-denco porasta produktivnosti (celotni dohodek je povečan za 30%, neto produkt pa za 39%).

V minulem letu so gospo-

sklade. Čestokrat gre taka de-litev na škodo skladov, čeprav imamo tudi obratne pojave.

Osební dohodki so se sicer, primerjaje z letom 1963, po-večali od 30.150 na 39.540 din, pa vendar so še za 11,3% pod republiškim povprečjem. Na tako stanje vpliva tudi struk-tura zaposlenih, saj je večina priučenih in nekvalificiranih. Struktura osebnih dohodkov po kategorijah nam kaže, da prevladujejo osebni dohodki med 25—40 tisoč v skupnem

OBISK PRI NAJMLAJŠEM KOLEKTIVU V LENDAVI

Začetne težave premagane

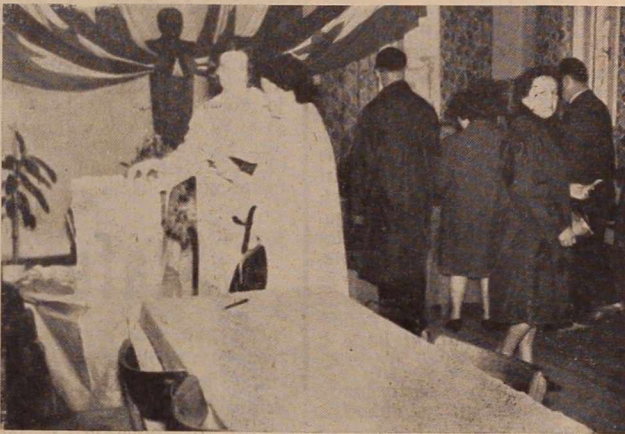
Gospodarska organizacija VARSTROJ je najmlajša v lendavski komuni. Nastala je preteklo leto, bolj rečeno z novim letom, čeprav se je dejavnost razvila že prej v okviru Obrtno komunalnega podjetja. Nastanek podjetja, posebno pa način, kako je postalo samostojno, ne želimo opisovati, povem pa naj le toliko, da lahko služi za primer, kako v bodoče ne smemo ustanavljati podjetja.

Prepuštili kolektiv ob usta-novitvi samemu sebi, brez predhodne rešitve kadrovskih problemov, brez obratnih sredstev je v skrajni meri zelo škodljiv eksperiment. Za-četne težave so nastale, torej že v samem začetku, pa me je zanimalo, kako dela in v kakšnem položaju je kolektiv nekaj mesecev po ustanovitvi.

»Pravkar smo sredi razprav o pravilnikih, statut podjetja je že v razpravi po delovnih enotah,« so mi dejali, ko sem jih obiskal. Podjetje je raz-deljeno na tri obratne enote, v katerih je zaposleno 90 ob-čanov. Zaradi specifičnosti de-la, saj gre za proizvodnjo varilne tehnike, je kvalifikacij-ska struktura zelo ugodna, od vseh zaposlenih je le 11 ne-kvalificiranih, ti pa so v glav-nem na takih delovnih mestih, kjer ni potrebna večja stro-kovnost. V osnutku pravilni-ka je rečeno, da bo najnižji osebni dohodek 33.200 din, povprečje pa naj bi bilo 45.000 din na zaposlenega. Ze prej sem omenil, da proizvajajo varilno tehniko, ki je zelo is-kan proizvod, zaradi tega je kolektiv tesno povezan z za-vodom za varilno tehniko v Ljubljani, ki za njih opravlja tudi razvojno službo. Iz tega sodelovanja so se rodili že lepi uspehi, saj je kolektiv v zelo kratkem času osvojil proiz-vodnjo varilnih aparatov do-mače konstrukcije. Trenutno pripravljajo prototipe novih izdelkov, med njimi tudi var-nostni pas TONI, ki je prvi te vrste v Jugoslaviji.

Velika večina mladih ljudi, ki so tu zaposleni, se zaveda, da si bodo samo s kvalitet-nim delom pridobili mesto na tržišču. »Začetne težave so za nami, te smo prestali, ureditev notranjih odnosov pa je se-daj najvažnejše, zato temu problemu trenutno posvečamo največ pozornosti. Zavedamo se namreč, da je od tega v marsičem odvisno naše delo v bodoče.«

Zapuščajoč ta mladi kolek-tiv, se mi je nehotе vsiljevala misel na neposredne mlade ljudi, ki z veliko vnemo in pri-zadevnostjo izgrajujejo sami sebe, pa sem si dejal, gotovo bodo ti ljudje izpolnili naloge, ki so pred njimi. Želel sem si, da bi bilo res tako.

V nedeljo smo volili, toda v teh dneh bomo v delovnih or-ganizacijah še izvolili nove člane organov samoupravljanja.

VOLILNA UDELEŽBA NA NEDELJSKIH VOLITVAH

Na nedeljskih volitvah je bila v Pomurju zelo visoka u-deležba. Brez dvoma najvišja v radgonski občini. Na ude-ležbo samo pa je vplivala od-sotnost številnih volivcev, saj so že mnogi koncem marca in v začetku aprila odšli na se-zonska dela, kar velja še po-sebej za soboško občino. Ude-ležba na nedeljskih volitvah pa je bila naslednja:

ZA ZVEZNI ZBOR: radgon-ska občina 95,3 odstotka, so-boška občina 92,3 odstotka in lendavska občina 91,8 odstot-ka.

ZA REPUBLISKI ZBOR: radgonska občina 95,5 odstot-ka, soboška občina 92,1 od-stotka in lendavska občina 91,9 odstotka.

Podatkov o volilni udeležbi v ljutomerski občini žal ni-smo mogli dobiti.

RADENCI

Priprave na volitve v organe samoupravljanja

Na podlagi statuta je delavski svet zdravilišča Radenska Slatina razpisal za 30. aprila volitve de-lavskih svetov. Volili bodo cen-tralni delavski svet zdravilišča in 4 obratne delavske svete. Sklenili so, da bo imel centralni delavski svet 15, obratni delavski sveti pa po 9 članov. Letos bodo volili sa-mo polovico članov, ker so bili nekateri člani voljeni lani za dobo dveh let.

V zvezi z volitvami so imeli po delovnih enotah več zborov de-lavcev in sestankov sindikatov po-družnic, kjer so predlagali in do-ločili kandidate, vrh tega pa so obravnavali še domača aktualna vprašanja. Volitev v organe samo-upravljanja, za katere je vse pri-pravljeno, se bo udeležilo 742 čla-nov kolektiva.

IKA

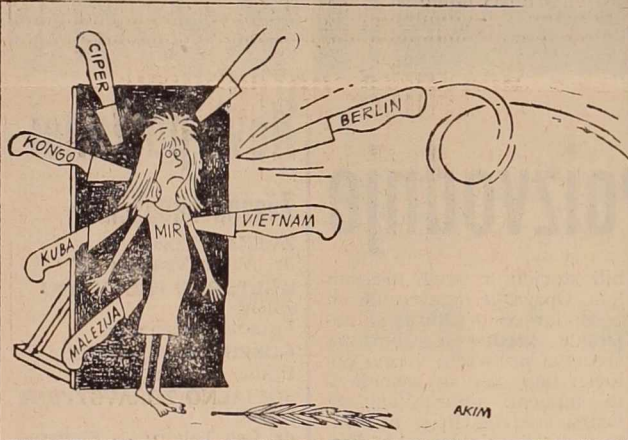
Pred volitvami

(Nadaljevanje s 1. strani)

izrabljamo delovni čas, še slabše pa tudi proizvodna sredstva, saj imamo praktič-no le eno, to je dopolnansko izmeno, medtem ko druga iz-mena ni popolna, o tretji pa seveda še niti ne govorimo mnogo. Ze samo s popolno zasedbo izmen bi lahko za-poslili precej novih delavcev, hkrati povečali izkoriščenost in tudi celotno proizvodnjo.

Pred organi samoupravlja-nja bo torej v tem obdobju bolj kot kdajkoli doslej skrb za pametno in dobro gos-podarjenje. Zato mora biti tudi njihovo delovanje tako, da se bo v odločitvah čutila volja celotnega kolektiva. Prav na tem odnosu med organi sa-moupravljanja in delovnim kolektivom pa še pogosto o-pažamo vrsto slabosti. Kolek-tiv je neredko premalo sezna-njen z odločitvami, ki jih sprejme delavski svet, pogo-sto pa je tudi slišati pripom-be, da se člani delavskega sve-ta vse premalo posvetujejo s svojimi volivci o zadevah, o katerih bodo razpravljali. Še vedno pa imamo opravka s pasivnostjo enega dela članov svetov, ki se ves čas mandan-te dobe ali sploh ne oglašajo in ne sodelujejo v razpravah, ali pa zelo redko. Na to vpli-va tudi prenikza razgledanost, ker marsikateri ne more ra-zumeti, kateri so tisti razlogi ki narekujejo določeni način reševanja. Zato bo prav, da vodstva sindikata posvetijo novoizvoljenim članom orga-nov samoupravljanja še po-sebno pozornost in organizi-rajajo zanje tudi tečaje, na ka-terih se bodo vsaj v osnovnih obrisih seznanili s stvarmi, ki jim bodo pri delu v takem or-ganu potrebne.

Organi delavskega samou-pravljanja bodo v bodoče mo-rali posvetiti večjo pozornost tudi urejevanju notranjih od-nosov v delovnem kolektivu, predvsem v uveljavljanju pra-vičnih meril. Opažamo nam-reč, da so pri ukrepih radi bolj popustljivi do admini-strativnega oziroma tehnične-ga kadra, ostrejši pa do de-lavcev v proizvodnji. Odgo-vornost mora biti enaka in zato je urejevanje odnosov v delovnem kolektivu sestavi del uveljavljanja tudi organov samoupravljanja, ki bodo prav s tem dokazovali svojo samo-stojnost in tudi uveljavili svo-je pravice.

Edinstvena predstava na svetu

tudi, da so v Pekingu ustavili kampanjo proti sovjetski vla-di, posebno očitke, češ da ne izpolnjujejo svojih mednarod-nih obveznosti do socialistič-nih dežel in svojih zaveznikov.

Seveda so na Kitajskem ho-teli potegniti SZ v sam spor, četudi so doslej ponudili Se-vernemu Vietnamu samo pro-stovoljce in protiameriško propagando. Prav tako je res, da so skušali zrahljati razgo-vore na relaciji Moskva—Wa-shington, ki naj bi zmanjšali mednarodno napetost, in s tem pritegniti Moskvo v odpro-to gonjo proti »ameriškemu imperializmu«. To bi bilo tudi prilivanje ognja na kitajsko tezo o tem, da se z imperializ-mom ni mogoče pogajati, če-tudi so nekdanji stiki Hrušč-čov—Kennedy odklonili npr. resne krize v, dotedanjih sov-jetsko-ameriških odnosih in odprli novo pot miroljubnih razgovorov in medsebojnega razumevanja.

V Moskvi so se odločili za ostrejšo ukrepe potem, ko je postalo očitno, da je večina v ameriški vladi zavzela za nadaljevanje »zamazane majh-ne vojne« tja do zmage, četu-di na račun popolnega uniče-nja Severnega in seveda tudi južnega Vietnama. Okrepljena sovjetska pomoč in morebitni prostovoljci (severniovietnam-ska vlada bo brez dvoma za-prosila za takšno pomoč) po-menita veliko kakovostno spremembo v sami krizi. Če jemljemo pomoč navadno o-pozorilo Američanom, naj zno-va preresetajo svojo doseda-njo politiko do Vietnama, pre-den bodo povzročili, da se se-danji krajevni spor razširi čez vietnamske meje, bi to pome-nilo, da bodo v Washingtonu

nji številki, v kateri bomo tudi ocenjevali pomen najnovejših alžirsko-jugoslovanskih razgo-vorov.

JUGOSLOVANSKO-ALŽIRSKO SODELOVANJE

Odprte možnosti

Jugoslavija in Alžirija sta u-redila blagovno izmenjavo leta 1962, brž, ko je ta severnoaf-riška dežela postala neodvis-na. Tega leta smo poslali mla-di republiki 500 traktorjev in 150 vozil tipa campagnola. Na-slednjega leta sta obe državi podpisali trgovinski in prailni sporazum tako, da blago plačujeta z medsebojnim kli-ringom.

S posebnim posojilnim spo-razumom 21. januarja in 23. julija leta 1963 je Jugoslavija odobrila Alžiriji 20 milijonov dolarjev posojila. S tem de-narjem je alžirska vlada na-kupila opremo in nekatere po-polne industrijske naprave. Obe vladi sta bili podpisali sporazum o ustanovitvi meša-nega alžirsko-jugoslovanskega odbora za gospodarstvo in znanstveno-tehnično sodelova-nje.

Blagovna izmenjava iz leta v leto raste. Leta 1963 je zna-šala v obeh smereh sedem milijonov dolarjev. Jugoslovans-ki izvoz obsega traktorje s priključki kmetijske stroje in orožje, vozila, razne druge stroje, farmacevtske izdelke, tekstilno blago in gradbeni material, posebno les. Iz Al-žirije uvažamo avtomobilske

gume, pluto, ječmen in drob-ne kože.

Pričakujemo, da bomo kma-lu temeljito izboljšali struk-turo blaga v uvozu in izvozu. Na jugoslovanski strani bodo blagovne liste razširili na ke-mične izdelke in druge stroje. Jugoslavija bo mogla kmalu kupovati blago, ki ga bodo iz-delovale alžirske tovarne, zgrajene s pomočjo jugoslo-vanskih posojil.

Leta 1963 sta obe deželi skle-nili o pošiljkah opreme za gradnjo starih industrijskih objektov. Jugoslavija gradi v Alžiriji dva tekstilna kombina-ta, tovarno usnja in tovarno sadnih sokov. Oktobra sta obe državi sklenili sporazum o gradnji petih ribiških ladij za Alžirijo. V Jugoslaviji so izde-lali tudi ekonomsko-tehnično študijo za gradnjo ladjedelni-ce. Omogočen je dalje nakup jugoslovanske opreme za al-žirske rudnike svinca in cinka ter opreme za tovarno trak-tojev.

Jugoslavija tudi vodi geološ-ke preiskave. Njihova vred-nost znaša skupaj kakih 500.000 dolarjev. Jugoslovani

so si s svojim delom pridobili lep sloves.

Posebne vrste pomoči pred-stavlja tehnična pomoč in po-moč v strokovnih kadrih. Se-veda obstajajo tudi možnosti za jugoslovansko-alžirsko so-delovanje tako, da bi se jugo-slovanska industrija vključila v izpolnjevanje načrtov alžir-skega gospodarskega razvoja. Sodijo, da je mogoča tudi tes-nejša kooperacija med jugo-slovanskimi podjetji in mlado alžirsko industrijo.

Pomladna obleka »ALMA« v vseh velikostih in dveh barvah — samo 3.800 din

PRODAJNI SERVIS

Modna trisa

LJUBLJANA - MARIBOR

Srečanje pomurskih likovnikov-amaterjev

Likovna sekcija pri DPD Svoboda v Murski Soboti pripravlja za 20-letnico osvoboditve kolektivno slikarsko razstavo članov in gostujočih likovnikov — amaterjev iz Ljutomer, ki s tem vračajo jesenski obisk domačinov.

Otvoritev razstave bo v nedeljo, 25. aprila 1965 ob 10. uri v grajskih prostorih Svobode, odprta bo pa 14 dni.

Od gostujočih bodo razstavili: Plevel Janez, Ropoša Jože in Kralj Anton, od domačih pa Zrim Marija, Bezneč Koloman, prof. Titan Evgen, Červek Stefan, Veberič Lojze in prof. Sagadin Vlado.

To bo že tretja kolektivna razstava likovne sekcije Svobode v zadnjem času, kar priča o njeni živahni dejavnosti in razstava naj pokaže, kolikor gre za njeno kvaliteto rast.

Likovne osnove domačih in deloma tudi gostujočih udeležencev razstave so nam znane. PLEVEL IN ROPOŠA obnavljata psevdoromantično vsebino nekakšne predalpske folklorike, medtem, ko KRALJ ustvarja v svojstveni slamnatih nalepkah igrive narodnovezne oblike.

Domače predstavnike označujejo že znane likovne dispozicije. MARIJO ZRIMOVO — naklonjenost ovčletnim tihožitjem v nežni, rahlo sentimentalni maniri oljne tehnike, BEZNEČA KOLOMANA — elementarna deskriptivna naivnost zdrave ljudske folklorike, prof. TITAN EVGEN

— smisel za ploskovno grafično kombinatoriko, kar najlepše kažejo njegove znane črne bele izrežanke, CERVEKA STEFANA — smisel za barvni in plastični volumen ter premišljena kompozicija, VEBERICA LOJZETA — posluš za dekorativne abstrakcije in barvno kompozicijo, ter SA-

Objava

Po dolgih povojnih letih graditve naše družbene stvarnosti in na pragu 20-letnice osvoboditve, je skromna želja po snidenju mnogih nekdanjih borcev prekipela v potrebo, da se zberejo na tovariško srečanje tudi partizanski intendantje — torej tisti nesebični borci, požrtvovalni in skromni tovariši, ki so tudi v izredno težkih vojnih razmerah z nepopisno iznajdljivostjo storili vse, da so nahranili in opremljali našo partizansko vojsko.

Zato je bil v Ljubljani ustanovljen Inicijativni odbor za srečanje intendantov NOV, z namenom, zbrati vse živeče borce intendantske stroke NOV in POS na tovariško srečanje, ki bo

19. in 20. JUNIJA 1965 V BELI KRAJINI.

V skladu s pripravi za to srečanje vabimo vse intendantske divizij, brigad in odredov ter intendantske vseh samostojnih enot Glavnega štaba NOV in POS, da sporoče svoj naslov in sedanjo zaposlitev, kakor tudi podatke, v katerih enotah so delovali med NOB, ter prijavo za udeležbo na srečanju, in sicer na naslov:

INICIJATIVNI ODBOR ZA SREČANJE INTENDANTOV NOV Ljubljana, Beethovnova ulica 10. Vsa nadaljnja navodila o srečanju bomo objavili naknadno!

NA SOBOŠKIH SREDNJIH ŠOLAH

Kam po končanih šolah?

Solsko leto gre h kraju. Še dobra dva meseca nas ločita do konca pouka, ko bodo nekateri za vedno zapustili šolske klopi, drugi bodo šolanje nadaljevali na drugih šolah, medtem ko se bodo tretji jeseni zopet podali skozi šolska vrata. Ob tej priliki bi se podrobneje seznanili z dijaki soboških srednjih šol. Kam mislijo po končanem šolanju?

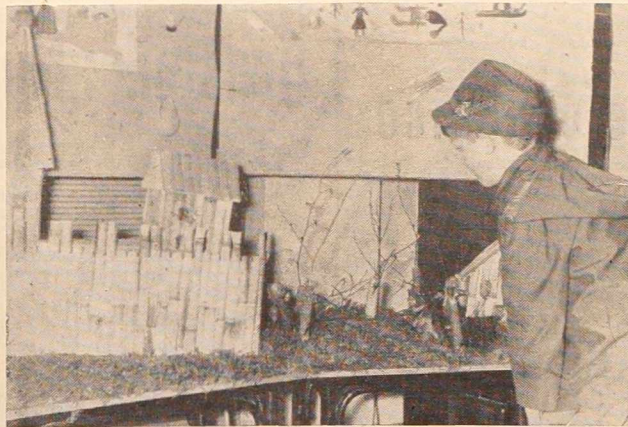
Skupno bi moralo v tem letu končati šolanje več kot 200 dijakov 6 soboških srednjih šol. Od teh jih misli šolanje nadaljevati okrog 100, kar smo zaključili po anketi, ki je bila

GADINA VLADA — želja — realizmu izvesti barvno eksperimente.

Od srečanja pričakujemo predvsem izmenjavo izkušenj, nadaljnega afirmiranja domačih likovnih amaterjev oziroma domače samostojne umetnosti v ostalih regionalnih kulturnih centrih prek gostovanj, predvsem pa verujemo v pozitivno učinek likovne razstave dejavnosti, ki ga leta posreduje s svojo primerjalno radoživostjo ne le slikarju, umetniku, marveč tudi gledalcu.

Vlado Sagadin

Otroškimi vrtcem več pozornosti

Z razstave otroških izdelkov, ki je bila odprta ves prejšnji teden v Murski Soboti

Gaberju. Oba sta tudi za dvojezično poučevanje, upamo pa, da nam bo že v letošnjem letu uspelo odpreti otroški vrtec v Dolini. V sedemletnem planu pa je predvidenih še nekaj otroških vrtcev.

S kakšnimi težavami pe se borijo otroški vrtci?

»Otroški vrtci se borijo nemalokrat z najbolj osnovnimi težavami, to je za več denarja, saj so malčki nemalokrat prikrajšani za razne slikarice, razni materiali, ki bi ga potrebovali za praktično delo, da pa sploh ne govorim o raznih igračah. Upam, da nam bo v toku sedmih let uspelo za otroške vrtce izposlovati vsaj del tega, kar danes malčki še najbolj pogrešajo.

Na kak način se vzgojiteljice dopolnjujejo in kako svoja spoznanja potem prenašajo med sabo?

»Vzgojiteljice Pomurja so vključene v svoj aktiv, ki ima svoje središče v Murski Soboti za medsebojno dopolnjevanja pa imajo vsak mesec skupen sestanek. Na teh sestankih razpravljajo o izdelkih, ki so jih v minulem mesecu delali malčki, obenem pa vsaka vzgojiteljica prinese nekaj izdelkov, ki jih potem skupno pregledamo in ugotovimo: za katero skupino je primeren glede na sestav materiala, vzgojni smoter in podobno. Letošnji izdelki so predvsem iz naravnega materiala, obenem pa tudi nameravamo na jezikovnem področju razširiti besedni zaklad, potem razvijati ročne spretnosti in osnove estetskega oblikovanja.

Kateri otroški vrtci na tem področju so najboljši in kakšen je njihov delovnik?

»Dobri otroški vrtci so v M. Soboti, Radenci, Ljutomeru in Lendavi, medtem ko se otroška vrtca v Zeleznihi dverih in na Janževem vrhu od ostalih nekoliko razlikujeta. Namreč v teh ustanovah preživijo malčki ves dan. V vrtcu dobe hrano, tovarišice jim pa nadomeščajo mamic. Kot v Zeleznihi dverih tako tudi na Janževem vrhu pa je vrtce središče kulturnega življenja, saj staršem najmlajši pripravljajo različne proslave ob praznikih, starejši pa tudi radi pridejo v njihove prostore, saj otroci imajo na razpolago tudi televizor.

In vaša želja?

»Da bi bilo čimveč takih ustanov, ki jih ne bi pojmovali tako, kot nekateri, ki menijo, da je otrok tam le na varnem in pod streho, ob tem pa zapostavljajo tisto, česar vsega se tam nauči, obenem pa tudi, da bi lahko čimbolj in tudi z več denarja razpolagali.

T. C.

RK v gospodarske organizacije

V ponedeljek je bila skupščina občinskega odbora RK v Murski Soboti, na kateri so pregledali uspehe in pomanjkljivosti dela v minulem letu. V občini deluje 37 krajevnih organizacij Rdečega križa in 110 aktivov.

Kolikor je bil dosežen uspeh krajevnih organizacij RK, pa lahko hkrati beležimo, da so uspeli samo v 6 gospodarskih organizacijah ustanoviti aktivne RK. Število članov se je v občinskem merilu povečalo za 28,89 odst., tako da sedaj šteje organizacija 19.083 članov.

V lanskem letu je odbor organiziral za gospodinjstvo in hišne gospodarje, katerih se je udeležilo 64 članov. Poleg tega pa so se organizirali 26 predavanj: o nalezljivih boleznih, kontracepciji in tbe.

Poslušalo jih je 3.117 občanov. Tudi malim asanacijam so v preteklem letu posvetili skrb.

Pomembna oblika dela RK je prva pomoč, katere pa je zastrela in žal na nizki strokovni ravni. Ze lanski program je predvideval organizirati predavanja, vendar ni bilo, za kar bo moral poskrbeti novi odbor.

Krvodajalstvo je ena izmed zelo pomembnih aktiv organizacije RK. V lanskem letu b

BELEŽKA

Mladinske ure

Večkrat smo že pisali o mladinskih urah na šolah, ki so oblika dopolnilnega izobraževanja idejne in moralne vzgoje dijakov, katerim šole v svojih programih ne dajo vsega tistega, kar bodo pozneje v življenju potrebovali. Žal pa lahko hkrati ugotovljamo, da se na šolah posveča tej obliki bore malo pozornosti. Že anketa sama, ki jo je izvedel občinski komite ZMS v Murski Soboti v polletju in posvet v začetku šolskega leta z mentorji, katerega so se udeležili samo trije, dovolj jasno dokazuje, da se tako profesorji kakor tudi dijaki v premali meri angažirajo, da bi mladinske ure stekle tako, kot bi bilo potrebno.

Res je, da ponekod in za nekatere teme, ki jih je težko organizirati obstojajo objektivni razlogi, ker je pomanjkanje predavateljev drugih je tudi urnik težko prilagoditi ostalim predmetom, vendar s temi in še drugimi izgovori ne bomo mogli opravičiti, da so imeli na neki šoli od polletja do sedaj le dve mladinski uri, ali pa jih drugod sploh nimajo na urniku.

Koga dolžiti za to malomarnost, se bo nekdo spraševal? Predvsem so zato krivi dijaki, ker se niso v dovoljni meri potrudili, da bi organizacijo ur izvedli sami, če vodstvo šole ali mentor ni skrbel zato. Solsko leto gre h kraju, vendar bi lahko še zmeraj vsaj donekle nadoknadili zamujeno delo, ker mislim, da so ravno te vzgoje dijaki še kako potrebni.

Analiza mladinskih ur, ki jo pripravlja ideološka komisija pri občinskem komiteju za konec šolskega leta, bo konkretnije pokazala uspehe in neuspehe dela in poteka mladinskih ur na posamezni šoli.

J. Siherle

Zaradi redukcije toka

Ze nekaj časa prebivalci v Murski Soboti opažajo, da se luči na ulicah kaj pogosto ugašajo. Nekateri so že večkrat spraševali po vzrokih. Zato smo se obrnili na podjetje Elektro Maribor, obrat Murska Sobota, kjer pa so nam povedali, da do ugašanja luči prihaja zaradi upadanja napetosti. V nekaterih elektrarnah opravljajo remontna dela in zato je premalo električne energije. Prav tako prihaja tudi do prekinitev poldnevi, kot recimo v nekaterih predelih v petek in podobno. Za te pojave so uporabili izraz »tiha redukcija«, ki bo trajala še nekaj časa.

USPELI KLUBSKI VEČERI V ZDRAVILIŠČU

Klub zdravilišča prireja za goste in domačine redne tedenske večere s predavanji in drugimi zanimivostmi, ki so zaradi pesterosti tematike vselej dobro obiskani.

Nedavno je imel v klubu literarni večer Tone Svetina, avtor vojnega romana Ukana, ki je bil leta 1963 nagrajen s Kajuhovo nagrado. Afrika nekdanj in danes, je bil naslov sinočnjega predavanja, specialist dr. Lenarda iz Ljubljane, ki je 19 let živel in raziskoval v Afriki. Zanimivo in iskreno je opisal vse, kar je tam doživel, videl, delal in občutil. Prihodnji torker pa bo zopet na sporedu turistično predavanje znanega predavatelja profesorja Ivana Sumljaka iz Maribora.

IKA

PTT SLUŽBA V LENDAVSKI OBČINI

Potrebna avtomatska centrala

Na področju občine Lendava delujejo štiri pošte: Lendava, Dobrovnik, Turnišče in Cren-

OPRAVIČILO UREDNISTVA

Bralcem se opravičujemo, ker v zadnji številki nismo sporočili, katere vesti so bile prvoaprilske v številki Pomurskega vestnika, ki je izšla prav na 1. april. Prvoaprilski sta bili dve in sicer vest o otvritvi mladinskega kluba v Lendavi (stran 1.) in vest o tem, da si je Ludvik Žalik iz Murske Sobote obрил brado. Prva vest je v Lendavi vzbudila precej pozornosti in tudi negotovanja. Opravičujemo se tistim, ki so ji nasledili, saj bi tudi mi bili bolj zadovoljni, da to ne bi bila le prvoaprilska. No, glede brade Ludvika Žalika pa so bili marsikateri v Murski Soboti precej presenečeni, ko so videli, da si je ni obрил. Brivec Vrečič pa se je pred radovedneži izgovarjal, da je Žalik v zadnjem trenutku pobegnil z brivskega stola.

Uredništvo

Bralci-bralcem v presojo

Upravičeno ali ne?

Spoštovano uredništvo! Obiskovalci predstav v kinu »Park« žele daj časa nismo zadovoljni s politiko cen, ki jo izvaja uprava kina. V zadnjem času so bile vstopnice za filme, ki so jih predvajali v petek in nedeljo vedno dražje za 30 dinarjev, čeprav filmi niso bili »izredne dolžine«. Tako ravnanje uprave pa je doseglo višek s splošnim zvišanjem cen vstopnicam in sicer za 30 dinarjev.

Zato zahtevam, v imenu vseh prizadetih, da občinska tržna inšpekcija v Vašem listu čimprej objavi pojasnilo, če glede zvišanja cen v kinu

»Park« nima nobenih pripomb in, če je zvišanje cen, izvedeno po objavi sklepa ZIS o zamrznjenju cen, opravičeno?

»občan«

Spoštovani občan! Najprej, v naši rubriki »Bralci-bralcem v presojo«, gojimo lepo navado odkritosti. Vsak, ki piše v rubriko, se mora čitljivo podpisati in navesti svoj točen naslov, seveda, imena in naslova po želji ne objavljamo. Ne objavljamo pa tudi nepodpisanih dopisov! Danes naj bo to izjema in pojasnilo vsem, ki se tudi nam hočejo skriti za

šifro ali pa niso toliko pogumni, da bi navedli svoje ime ob kritičnem zapisu. In zdaj pojasnilo referenta za cene pri občinski skupščini Murska Sobota:

Uprava kina »Park« v Murski Soboti je 19. februarja sprejela sklep o zvišanju cen vstopnicam za 30 dinarjev. Vendar, na pobudo direktorja, cene niso zvišali, le predstavim ob petkih in nedeljah. To zvišanje je bilo pred 22. marcem, ko je začel veljati ukrep o zamrznjenju in ni v nasprotju s predpisi. Na podlagi tega povišanja ima kino »Park« pravico povišati cene le vstopnicam »izredno dolgih filmov«, petkovim in nedeljskim predstavam. Cena vstopnice prvega mesta pa ne sme biti višja od 150 dinarjev.

»Uredništvo«

Kozerija Luknja v ledu ali novi artikli

Iskanje lukenj je priljubljena aktivnost, še posebej tistih v zakonih in predpisih. Naj povem najpreprostejši primer: reka zamrzne, ribiči napravijo luknjo v led in lovi ribe naprej. Uvoz avtomobilov ni dovoljen, pa vendar se toliko naših sosedov vozi z avtomobili najnovejših tipov različnih znamk tuje industrije.

Sicep pa, kakaj bi govoril o tuji industriji, ko pa je naša edinstvena; sposobna je v nekaj dneh spremeniti proizvodnjo in tako čudovito presenetiti nas, navadne potrošnike smrtnike, še veliko bolj pa tržne inšpektorje, ki na koncu vseh koncev poraženi morajo priznati, da ji je uspelo najti »luknjo«. Mogoče ni dovolj jasno povedano?

Potek pa tako; zamrznjenje cen velja le za artikle, ki so bili v prodaji pred 22. marcem. Jasno, da novim, katerih takrat še ni bilo, cene niso mogle zamrzniti. »Kšeft je kšeft«, če ne gre tako, bo šel pa z druge strani.

Tako lahko naš »izmučeni« potrošnik danes že kupi nove čokolade, nova mila, nove igrače, nova oblačila, nov toaletni papir, novo...

Toliko je teh novih stvari, da se referentom za cene že vrtili v glavi, kaj šele potrošnikom, ki morajo kupovati kljub zamrznjenju po novih, višjih cenah.

Če je čokolada za stotinko grama težja in, če je zavita v nanovo popackan papir, ne more biti prejšnja in kar je najvažnejše, tudi cena ne mo-

re biti stara. Sicer pa, to pri merjanje in ugotavljanje spada med pristojnosti referentov za cene, ki takole pojasnjujejo odobranje novih cen:

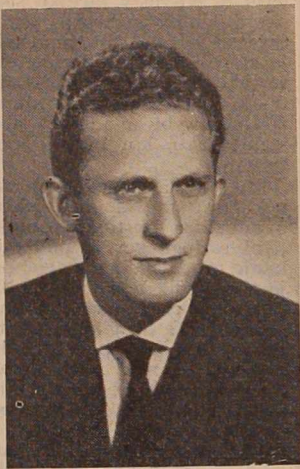
So tri vrste novih artiklov. Artikel kot popolnoma nov proizvod tovarne, novi artikel je tudi tisti, s katerim trgovina razširi predmet prodaje in tisti, ki ga trgovina na dan 22. marca ni imela na zalogi (ni bil v prodaji).

Kjer pa ne gre trgovina z novimi artikli, tudi s starimi ne more. Tako bo baje zmanjkalo ekstraktov za juhe, pralnih detergentov, sira. Se večje pomanjkanje pa bo v kovinski in prodaji tehničnih aparatov.

FERDO PIHLAR

Prva šola s telovadnico

Ne bomo pretiravali, če zapišemo, da je telesno-vzgojna dejavnost na Tišini s prihodom tov. Pihlerja zelo zaživela. Kljub obliki dela, ki ga ima kot upravitelj osnovne šole, najde vedno prosti čas za delo v telesno-vzgojnih organizacijah. Zaradi njegove aktivnosti so ga izvolili za predsednika TVD Partizan Tišina, poleg tega pa je tudi član sekretariata ObZTK v Murski Soboti. Tovariš Pihler je bil rojen leta 1934 v Mariboru, nato pa več let živel v Ljutomeru. Aktivno se je ukvarjal z atletiko in nastopal za AK Branik, sodeloval pa je tudi na odprtem prvenstvu Maribora v orodni telovadbi. Službena pot ga je kot učitelja zanesla v Mošćance, kjer je preživel osem let. V tem

FERDO PIHLAR

kraju mu je tudi uspelo ustanoviti TVD Partizan, ki je bilo nekaj let zelo aktivno. Pred tremi leti je prišel na Tišino in prvo leto poučeval predmet telesne vzgoje, medtem ko sedaj opravlja funkcijo upravitelja. Obiskali smo ga in mu zastavili nekaj vprašanj. Prosim, če nam poveš nekaj o telesno-vzgojni dejavnosti na Tišini? Ko sem prišel na Tišino, nam je najprej uspelo sklicati občni

zbor TVD Partizan ter poživeti dejavnost. Formirali smo sekcije in se z nekaterimi športnimi pogoji (rokomet, nogomet) vključili v ligaška tekmovanja. Prizadevali smo si pritegniti čim več mladine, zato smo organizirali najrazličnejša tekmovanja aktivov ZMS na našem področju ter doslegi množičnost, čeprav imamo v zadnjem času težave z mladino, ker odhaja na delo. Ob pomoči obrata za kooperacijo in občinske skupščine nam je uspelo urediti dvorano v združenem domu toliko, da se lahko nemoteno vrši šolska in društvena telesna vzgoja. Na osnovni šoli na Tišini smo tudi ustanovili šolsko športno društvo »Ludvik Rogan«. Tako nam je uspelo športno dejavnost na Tišini vsestransko razgibati. V lanskem letu smo se tudi vključili v občinska tekmovanja JSI ter dosegli zadovoljive rezultate. Se vedno pa imamo največje težave zaradi pomanjkanja kadrov, čeprav se je stanje v zadnjem času nekoliko izboljšalo, kar zlasti velja za šolsko športno društvo, kjer smo dobili strokovnjaka.

Kot mi je znano, boste na Tišini letošnji začeli graditi novo osnovno šolo. Zanima me, ali bo tudi ta brez telovadnice?

Prvotno smo mislili, da nas bo doletela ista usoda kot ostale kraje, kjer so gradili nova šolska poslopja. Toda s prizadevanjem šole in družbeno-političnih organizacij našega področja nam je ob razumevanju predsednika skupščine občine Murska Sobotna tovarniša Lančaka uspelo doseči, da se bo z novo šolo na Tišini gradila tudi telovadnica. To bo torej prva šola v Pomurju, kjer se bo gradila telovadnica in upam, da bo to prelopnica za ostale novogradnje šol. Zavedati se namreč moramo, da ima prav sistematična telesna vzgoja na osnovni šoli velik vpliv na fiziološki razvoj mladega človeka, kar se nam pozneje obrestuje na katerem koli področju njegovega delovanja.

Morda imaš kake želje?

Zelim si, da bi bila telovadnica na Tišini čimprej zgrajena, da bi šola dobila še enega strokovnega učitelja telesne vzgoje ter da bi društvo Partizan med svoje vrste pritegnilo več mladine iz okoliških vasi. Kot član sekretariata ObZTK v Murski Soboti, pa želim, da bi novi izvršni odbor, ki bo v kratkem izvoljen začetno delo uspešno nadaljeval.

SLOVENSKA NOGOMETNA LIGA

Hrastnik : Mura 4:2 (3:2)

V prvenstveni tekmi SNL so nogometaši Mure v nedeljo v Hrastniku doživeli poraz z rezultatom 4:2 (3:2). Tekma je bila odigrana v dežju in blatu, vendar je bila kljub temu zanimiva in razbur-

POMURSKA MLADINSKA LIGA

VISOKA ZMAGA GRAFIČARJA

V prvem kolu spomladanskega dela prvenstva v pomurski mladinski nogometni ligi je posebno presenetil Grafičar, ki je nepričakovano visoko premagal Turnišče. Bakovci so premagali Brazdo, medtem ko se je tekma med Sobototo B in Nafto končala brez borbe s 3:0, ker moštvo Nafta ni nastopilo.

Rezultati: I. kolo:	
Grafičar : Turnišče 7:0	
Mura B : Nafta 3:0	
Bakovci : Brazda 4:1	
Tabela	
Mura B	6 4 1 1 18:9 9
Nafta	7 4 1 2 21:16 9
Veržej	6 3 1 2 17:11 7
Brazda	7 3 1 3 16:14 7
Bakovci	7 3 0 4 14:20 6
Turnišče	7 2 0 5 16:21 4
Grafičar	6 2 0 4 16:27 4

OBČINSKA PIONIRSKA LIGA

VODIJO PIONIRJI MURE

V prvem kolu občinske nogometne lige za pionirje so pionirji Mure A nepričakovano izgubili točko v Rakičanu proti Grafičarju. Mura B pa je visoko odpravila Vrelec.

Rezultati I. kola:	
Grafičar : Mura A 1:1	
Mura B : Vrelec 5:0	
Tabela	
Mura A	7 5 2 0 20:3 12
Bakovci	7 4 3 0 10:12 11
Grafičar	8 4 2 2 16:16 10
Tišina	6 4 0 2 13:6 8
Puconci	7 3 0 4 16:12 6
Beltinci	7 2 1 4 8:12 5
Mura B	8 1 1 6 8:23 3
Vrelec	8 1 1 6 6:23 3

Slovenska conska liga — vzhod

Grafičar : Fužinar 3:2 (0:1)

Po dveh zaporednih neuspehih so nogometaši Grafičarja tokrat presenetili z zmago nad solidnim moštvom Fužinarja iz Raven na Koroskem. Tekma, ki je bila odigrana v dežju in splošnem igrišču ni bila pač zelo borbena. Domači ni so se namreč zavedali, da se nahajajo na neugodnem položaju na tabeli, zaradi česar so zaigrali izredno postrtovalno in zasluženo zmagali. V prvem polčasu je bila tekma v glavnem enakovredna, le da so gostje igrali tehnično lepše. V 35 minuti je Džurič izkoristil nepazljivost domače obrambe in povedel Fužinar v vodstvo. V zadnjih minutah prvega polčasa je Grafičar imel idealno priložnost, da rezultat izenači, vendar je Ribič iz treh metrov streljal mimo gola. V drugem polčasu je Grafičar ostro napadel in v dobrih 15 minutah igre dosegel tri gole ter vodstvo. Strelci golov so bili Novak, Bažika in Turner. Končni rezultat pa je postavil kmalo zatem Džurič. Do konca tekme so se napadi oboje-

ljiva. Domačini so že v začetku ostro napadli in že v 10 minutah igre vodili z rezultatom 2:0, po krivdi tokrat nesigurne obrambe Mure pa povečali vodstvo na 3:0. Zatem so uredili svoje vrste tudi gostje in rezultat znižali na 3:2. V drugem polčasu je bila igra enakovredna, vendar so domačini kljub temu zaradi nepazljivosti obrambe gostov povečali vodstvo in s tem dosegli zmago. Mura je tokrat zaigrala slabše kot v zadnjih srečanjih, zlasti je bila nesigurna obramba. Gola za Muro sta dosegla Sečko in Tkalec. Sodil je Milivojevič iz Kopra. Prihodnjo nedeljo gostujejo nogometaši Mure v Trbovljah, kjer se bodo pomerili s tamkajšnjim Rudarjem.

Atletski miting v Murski Soboti

Za začetek odlični rezultati

Atletski klub Pomurje je v nedeljo priredil v Murski Soboti otvoritveni atletski miting za leto 1965. Na mitingu je nastopilo okrog 100 atletov in atletinj, med katerimi so bili najbolj množično zastopani pionirji in pionirke iz osnovnih šol Tišina, Fokovec ter vseh treh osnovnih šol iz Murske Sobotne. Kot edini so na tekmovanju nastopili atleti in atletinje SKS Rakičan, medtem ko ostale srednje šole iz neznanh vzrokov niso poslane svojih tekmovalcev. Kljub izredno slabemu vremenu in razmočenim stezi je bilo doseženih nekaj odličnih rezultatov. Na prvem mestu naj omenimo odlični rezultat Miše Pfeifer v skoku v višino, kjer je preskočila 148 cm ter postavila novi neuradni republiški rekord za pionirke. V skoku v višino se je izkazal tudi Janko Ferencič, ki je preskočil 168 cm, kar je prav tako zelo dober rezultat. Razen omenjenih se je še izkazala Suzana Zelko v teku na

400 m, kjer je dosegla čas 1:08,5 ter Bela Pavlič v teku na 100 m s časom 11,5. Sicer pa je poleg teh bilo doseženih še nekaj dobrih rezultatov.

Rezultati:	
pionirji 60 m:	
1. Dolgov (OS III) 8,2	
2. Ferencič (OS II) 8,3	
3. Glavač (OS III) 8,5	
1000 m:	
1. Legen (OS II) 3:33,2	
2. Sušteršič (OS III) 3:40,6	
3. Pejnovič (OS III) 3:43,6	
daljina:	
1. Satler (OS I) 4,33	
2. Sušteršič (OS III) 4,23	
3. Legen (OS II) 4,18	
višina:	
1. Ferencič (OS I) 168	
2. Gjerek (OS II) 158	
3. Glavač (OS III) 150	
krogla 4 kg:	
1. Horvat (OS III) 10,31	
2. Šeruga (OS III) 9,66	
3. Gjerek (OS II) 9,06	
4 × 60 m:	
1. OS I. 33,6	
2. OS III. 34,7	
3. OS II. 36,4	
pionirke:	
1. Ferencič (OS III) 9,2	
2. Ditrich (OS II) 9,4	
3. Zelko (OS II) 9,6	
400 m:	
1. Zelko (OS II) 1:08,5	
2. Smodiš (OS II) 1:13,9	
3. Gabor (OS II) 1:18,3	

POMURSKA NOGOMETNA LIGA

V prvem kolu zanimive borbe

Ze v prvem kolu spomladanskega dela prvenstva v pomurski nogometni ligi so se vodile zelo ostre in zanimive borbe. Posebno presenečenje so tokrat pripravili nogometaši Salovec, ki so visoko premagali Bogojino. Vsa ostala srečanja so se končala s tesnimi rezultati, razen tekme med Beltinci in Turniščem, ki se je končala brez borbe s 3:0 za Beltince, ker Turnišče ni nastopilo. Bakovci so s težavo premagali borbena Brazdo iz Dobrovnika in trenutno prevzeli vodstvo na tablici. Radgona je zmagala v Puconcih, Veržej je premagal Puščo, medtem ko je bilo moštvo Gradbenika v prvem kolu prosto.

Rezultati I. kola:
Bakovci : Brazda 1:0
Beltinci : Turnišče 3:0
Puconci : Radgona 1:2
Salovci : Bogojina 7:4
Veržej : Pušča 3:2
Gradbenik prosti

Tabela	
Bakovci	11 10 0 1 37:17 20
Gradbenik	10 9 0 1 43:12 18
Puconci	11 7 0 3 25:13 14
Veržej	11 6 1 4 39:27 13
Beltinci	11 6 0 5 39:24 12
Radgona	11 5 1 5 38:30 11
Brazda	11 3 2 6 22:26 8
Turnišče	11 4 0 7 18:23 8
Bogojina	11 2 3 6 25:47 7
Salovci	11 3 0 8 17:47 6
Pušča	11 1 1 9 10:39 3

OBČINSKA ROKOMETNA LIGA

— ŽENSKO

PRVI PORAZ ESS

V 10. kolu občinske rokometne lige za ženske so članice Kroga presenetljivo premagale doslej še neporaženo ESS, medtem ko sta se ekipi Beltince in Rakičana razšli z neodločenim rezultatom.

Rezultati 10. kola:
Beltinci : Rakičan 8:8
Krog : ESS 11:6
Na tabeli vodi ESS z 18 točkami pred Krogom. 16. SZD 11, Enotnost A 10, Beltinci 8, Enotnost B 6, Rakičan 5 in Mura 2 točki.

OBČINSKA ROKOMETNA LIGA — MOŠKI

Beltinci B še naprej brez poraza

Pred kratkim se je začel tudi spomladanski del prvenstva v občinski rokometni ligi za moške. Dosledaj so bila odigrana tri kola, ki pa niso prinesla posebnih presenečenj. Nekoliko preseneča le zmaga Agroservis nad Enotnostjo B, medtem ko so bili ostali izidi več ali manj pričakovani.

Rezultati: 8. kolo:	
Agroservis : Enotnost B 24:19	
SZD : Enotnost A 7:59	
9. kolo:	
Enotnost A : Rakičan 32:16	
SZD : Beltinci B 13:28	
10. kolo:	
Beltinci B : Enotnost B 32:15	
Rakičan : SZD 41:22	

OBČINSKA NOGOMETNA LIGA MURSKA SOBOTA VRELEC IN TIŠINA PRESENETILA

V nedeljo je bilo odigrano prvo kolo spomladanskega dela prvenstva v občinski nogometni ligi Murska Sobotna. Tokrat je ugodno presenetilo moštvo Tišine, ki je kot zadnji na tabeli visoko premagalo drugouvrščeno Dokležovje. Preseneča pa tudi zmaga Vreleca v Tišini nad enajstotročno Borejec. Nogometaši Tehnostroja iz Ljutomeru so bili prosti.

Rezultati I. kola:	
Tišina : Dokležovje 4:1	
Borejec : Vrelec 1:3	
Tehnostroj prosti	
Tabela	
Tehnostroj	8 7 0 1 44:11 14
Dokležovje	9 5 2 2 30:15 12
Vrelec	9 3 2 4 20:27 8
Borejec	9 2 2 5 15:44 4
Tišina	9 2 0 7 26:38 4

KOLESARSKA DIRKA V SALOVCIH

Telesno-vzgojno društvo Partizan Salovci prireja v počastitev 1. maja — praznika dela v nedeljo društveno kolesarsko dirko za pionirje, mladince in člane. Proga za člane in mladince bo dolga 14 km in bo tekla Salovci — Hoč — Dolenci — Salovci, za pionirje pa 5 km in sicer Salovci — Markovci — Salovci. Računajo, da se bo dirke udeležilo večje število kolesarjev iz Salovec in okolice.

STAJERSKA ROKOMETNA LIGA

Beltinci : Griže 27:15 (14:5)

V prvenstveni tekmi stajerske rokometne lige so Beltinci brez težav premagali rokometase iz Griže. Domačini so bili tehnično daleč boljše moštvo in zasluženo zmagali s visokim rezultatom. Beltinci so takoj po sodnikovem žvižu ostro napadli in povedli s 3:0, nato pa z 8:1 in končno 14:5, s čimer se je končal prvi del igre. V drugem polčasu so nekoliko popustili in dovolili borbenim gostom, da so rezultat znižali. Najboljša pri domačinih sta bila Peterka in Klemenčič. Sodil je Zvan

iz Maribora zadovoljivo. Beltinci: Pučič, Peterka 11, Klemenčič 7, Tosič, Balazic, Kokalj 3, Števančič 3, Roškar, Kovačič 3, Mihočič.

KOVINAR : BELTINCI 12:12
Predzadnje nedeljo so rokometasi Beltince gostovali v Mariboru in igrali z domačin Kovinarjem neodločeno 12:12, kar je uspeh. Tekma je bila vse skozi zelo napeta in vodstva so se obojestransko menjavala. Beltinci so še vedno edina neporažena ekipa.

Dve hudi nesreči v Gančanih

Te dni sta se v Gančanih pripetili dve nenavadno hudi nesreči, pri katerih sta bila težje poškodovana 10-letna Marija Kociper iz Gančan ter Tivadar Anton, učenec III. razreda osnovne šole prav tako iz Gančan. Obe nesreči sta posledica neprevidnega ravnanja z razstrelivom oziroma orožjem.

Prva nesreča se je dogodila v gozdu pri Gančanih ob razstreljevanju hrastovega štor, last Maucč Matije iz Gančan. Nekaj dni pred dogodkom se je lastnik štora dogovoril s Kociper Jožetom iz Gančan, ki mu je zatrjeval, da zna ravnati z razstrelivom, da bi mu razstrelil hrastov štor. Razstrelivo, vžig, vrvico in vžigalnik je imel že več let lastnik štor. Ko sta se odpravila v gozd, da bi opravila razstreljevanje, sta z njima šli še njuni ženi s hčerama Kociper Marijo in Maucč Marijo. Ko je Kociper vložil eksploziv v štor in pripravil vse potrebno za razstrelitev, sta bili ženi z otrokoma oddaljeni od kraja eksplozije okrog 140 korakov. V tem trenutku je Maucč Matija opozoril ženski naj se umaketa in pazita, da bo počilo, sam pa skočil za kup vejic, prav tako pa tudi Kociper, ko je vžgal vrvico za drugi kup vejic. Eksplozija je raztrgala štor na tri dele, razen tega pa odtrgala en manjši del dolg 30 cm, ki ga je vrglo visoko v zrak in ga usmerilo prav tja, kjer sta stali ženski z otrokoma. Kljub temu, da je bilo med mestom eksplozije in stojiščem nekaj vejic, je košček zadel 10-letno Marijo Kociper naravnost v obraz, pri čemer ji je hudo poškodoval obe ušnici, obe čeljusti ter polomil zobe in obe roki v zapetju. Ponesrečenko so takoj prepeljali v soboško bolnišnico, od tu pa v Ljubljano, ker je bilo njeno zdravje v kritičnem stanju.

Druga nenavadna nesreča se je pripetila na dvorišču Bakan

Ta teden v črnem okvirju

PADEL S KOLESA

Brez luči na kolesu se je 15. aprila v večernih urah vozil v vasi Krog kolesar Ernest Stiblar, ki je bil poleg tega še vinjen, zato ni nič čudnega da je s kolesom padel po cesti in se pri tem poškodoval.

POBEGNILI SO S KRAJA NESREČE

Mopedist Andrej Pintarič do ma iz Melinc 168 se je 17. aprila v večernih urah zaletel v pešca Ivana Vegiča iz Beltince 116. Do prometne nesreče v Beltincih je prišlo, ker je mopedist vozil moped brez potrdila o znanju cestno prometnih predpisov in brez luči. Vegič je dobil po telesu manjše poškodbe, mopedist pa je po nesreči pobegnil, vendar so ga pozneje uslužbenci LM izsledili.

Prav tako, kot se je pripetilo v Beltincih, se je nekaj

začeli najprej ogledovati flo bert, nato pa je Vučko ustrelil v zrak. Potem so se otroci začeli medsebojno pogovarjati, da to nič ne počti. Tivadar pa je celo nastavlil trebuh in rekel Vučku naj ustrelj v njegov trebuh, da bo videl, če ga bo kaj uščipnilo. Vučko je zares ustrelil v trebuh Tivadarja, nakar se je prijel za trebuh in jokajoč tekel proti domu. Ponesrečenca so nato takoj odpeljali z rešilnim avtomobilom v soboško bolnišnico in ugotovili, da je bilo njegovo zdravje zaradi dveh ran na želodcu zelo kritično in so ga morali takoj operirati.

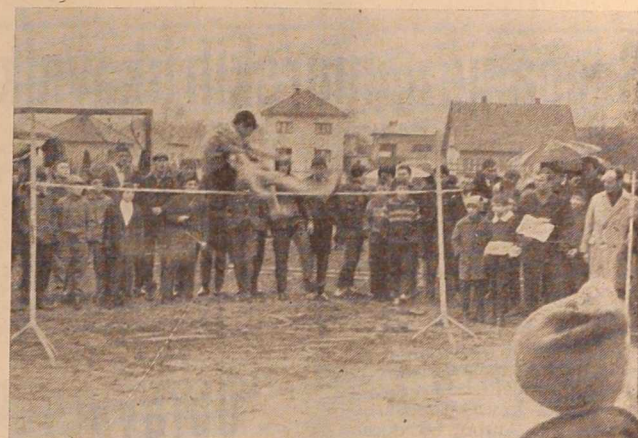
dni prej (12. aprila), dogodilo tudi v Murski Soboti. Ko je mopedist Karel Sinko iz Strehovec 10 podrl na križišču Titove in Stefan Kovačeve ulice pešca Belec Stefana iz Murske Sobote ter nato pobegnil, vendar ne daleč, ker so ga pozneje izsledili.

Podoben primer se je zgodil v Lendavi na Kolodvorski ulici minul nedeljo, ko je doslej, ko to poročamo, neznan mopedist zadel v pešca Jožeta in Ireno Miholič, ki sta šla peš ob svojih kolesih in nato pobegnili. Pešca sta dobila poškodbe po telesu in sta iskala zdravniško pomoč.

Da se dogodi prometne nesreče, je še do neke mere razumljivo, ker promet vedno hitreje narašča, da pa prihaja do takih nehumanih dejanj, ki bi jih lahko z drugo besedo imenovali pustolovščine na naših cestah, pa je težje razumljivo.

Košarkarice učiteljske iz Murske Sobote

Z nedeljskega atletskega mitinga v Murski Soboti

REICHSTAG V PLAMENIH

Tedaj se je Dimitrov odločil in izjavil pred sodiščem, da se bo branil sam. Zato večkrat opominja sodišče: »Sodišče mora vedeti, da nisem tukaj samo obtoženi Dimitrov, temveč tudi branilec obtoženega Dimitrova.« Branil je predvsem svoje politične nazore, svojo partijo in svoje tovariše — Torglerja, Popova in Taneva. Branil je celo nacistično orodje požiga — van der Lubbeja. Na ta način je razkrinkal »obrambo«, ki je že vnaprej prejela navodila, da mora pomagati predvsem obtožbi, ne pa obtožencem.

Dimitrov je res odklonil branilca, toda čestokrat je prekinjal tudi Torglerjevega »branilca«, kakor hitro je prišel kvasiti politične nesmisle. Dimitrov je stal na stališču, ki ga je pojasnil s temi besedami:

»Rajši sem po nedolžnem obsojen na smrt od nemškega sodišča, kot da bi se moral zahvaliti za osvoboditev takšni obrambi, kot jo je dal dr. Sack v Torglerjevo korist.«

Že od prvega dne je hotel pokazati, da je pred sodiščem neodvisen:

»V tem procesu nisem dolžnik, temveč upnik.« — Tako zabrusi nacističnemu sodišču v obraz.

Ko se je Dimitrov vrnil po svoji izključitvi s procesa ponovno v dvorano, je takoj izjavil:

»V tej dvorani ne iščem milosti niti simpatij, zahtevam samo, da se lahko branim kot komunista.«

Ko se je sodišče »poglabljalo« v pravne podrobnosti o alibiju Dimitrova in njegovih bolgarskih tovarišev, je Dimitrov prekinil sodnike:

»Najmočnejši dokaz v korist našega alibija je dejstvo, da smo mi komunisti in to vodilni komunisti, ki vsled svojih komunističnih nazorov in interesov svoje partije nismo mogli sodelovati v neki takšni zadevi, kot je požig Reichstaga.«

Ob nekem primeru, ko je državni tožilec posumil o eni izmed prič, ki so prišle iz Sovjetske zveze, češ da njen priimek ni pravi, ker to ni priimek njenega moža, Dimitrov opozarja državnega tožilca:

»Zelo se čudim neznanju Vrhovnega sodišča o sovjetski zakonodaji.«

Predsednik zavrača Dimitrova, češ da je nesramen, toda Dimitrov pribeje:

»Vi se morate še mnogo učiti, gospod vrhovni sodnik.«

Sodni proces v Leipzigu je bil ena sama velika bitka Dimitrova proti vstajajočemu nacizmu. Posebno je pomemben njegov zaključni govor, ki je najbrž najboljši primer, kako mora nastopiti pred sodiščem komunista. To ni navaden govor, to je poziv množicam vsega sveta, da se borijo proti fašizmu. V prisotnosti nacističnih sodnikov je Dimitrov vabil proletarce vseh dežel, da naj se borijo proti fašistični nevarnosti. Vrgel je v lice nacističnim sodnikom in celotni vladajoči nacistični kliki resnico o fašizmu, ki jo je razumel vsak delavec.

V svojem govoru je opisal poskuse nacistov, da bi uničili delavski pokret. Opozarja nemške delavce, da se nacistični pokret brati s kapitalisti (Thyssen in Krupp) in magnati finančnega kapitala.

ZAKLJUČNI GOVOR DIMITROVA

Napočil je 16. december 1933 — zadnji dan velikega procesa v Leipzigu. Spet je sedela v dvorani nacistična publika. V eni izmed vrst je sedela kot vsak dan tako tudi danes mati Dimitrova, sestra Popova in Taneva, Torglerjeva mati in Torglerjeva žena. Velika bitka Dimitrova, ki se je pričela s prvim dnem procesa, 21. septembrom, se približuje h koncu. Toda še ni končano. Dimitrov še ni izrekel zadnje besede. Še nekaj hipov in Dimitrov bo podal pred sodiščem svoj veliki govor. In že pričinja:

»Po členu 258 zakona o kazenskem sodnem postopku imam pravico, da govorim kot branilec in kot obtoženec.«

Predsednik sodišča:

»Imate pravico do zaključnega govora, ta vam je dana.«

Dimitrov: »Po tem zakonu imam pravico polemizirati z državnim tožilcem in šele potem bom prešel na zaključni govor.«

Gospodje sodniki, gospodje tožilci, gospodje branilci! Ze na samem začetku tega procesa pred tremi meseci sem se kot obtoženec obrnil s pismom na predsednika sodišča. V tem pismu sem izjavil, da obžalujem, ker so moje izpovedbe povzročale konflikte. Toda jaz odločno nasprotujem tolmačenju, ki trdi, da je bilo moje vedenje namerna zloraba, to se pravi, da naj bi izkoriščal pravico za postavljanje vprašanj v propagandne namene. Jasno je, da sem se, ker sem bil obtoženec, in to nedolžen, trudil, da se zaščitim z vsemi sredstvi, ki so mi bila na razpolago.

V svojem pismu sem tudi priznal, da sem tu in tam postavljaj vprašanja ne ravno pravilno z ozirom na pravočasnost in obliko. To se da končno pojasniti s tem, da ne poznam nemške zakonodaje. In razen tega prvič v življenju sodelujem v podobnem sodnem procesu. Če bi imel branilca, ki sem ga jaz izbral, bi se prav gotovo lahko izognil incidentom, ki so bili tako neprimerni za mojo osebno obrambo. Predlagal sem več advokatov: Dečeva, Moro Gafferija, Kampinkija, Thoreza, Grigoreva, Lea Gallagherra in tovariša Lehmana (iz Saarbrückna), toda carsko sodišče je zaradi tega ali onega razloga odbijalo moje predloge drugega za drugim. Jaz ne gojim nobenega osebnega nezaupanja do gospoda dr. Teicherta niti kot do osebnosti niti kot do advokata. Toda pri sedanjem stanju stvari v Nemčiji ne morem imeti polnega zaupanja v Teicherta kot uradnega branilca. Zaradi tega se skušam braniti sam in pri tem delam, neizogibno, določene napake s pravnega gledišča.

V interesu svoje obrambe pred sodiščem predpostavljam, da se tudi v interesu normalnega poteka procesa še enkrat — in to poslednjič — obračam na Vrhovno sodišče s prošnjo, da odobri advokatu Marcelu Villardu sodelovati v moji obrambi. Če bo na žalost ta moj zadnji predlog odbit, tedaj mi ne preostane nič drugega, kot da se branim sam z ozirom na svoje moči in znanje.

Ker je bil tudi ta moj predlog odbit, sem se odločil, da se branim sam. Ker nisem potreboval niti medu niti strupa sladkobesednosti vsiljenega mi branilca, vez se ves čas branil sam, brez pomoči advokata.

Popolnoma je jasno, da se sploh ne čutim vezanega na obrambni govor dr. Teicherta. Za mojo obrambo je pomembno samo to, kar sem do sedaj rekel pred sodiščem in samo to, kar bom sedaj povedal. Ne bi žele žaliti mojega partijskega tovariša Torglerja — menim, da ga že dovolj žali njegov branilec, toda moram odkrito povedati:raje vidim, da me nemško sodišče obsodi na smrt, kot da bi mi uspelo osvoboditi se s pomočjo obrambe, kakršno je dr. Sack podal za Torglerja.«

Predsednik sodišča prekine Dimitrova:

»Ni vaš opravke, da tukaj kritizirate.«

Dimitrov: »Priznam, da govorim ostro in surovo, toda moja borba in moje življenje sta prav tako ostra in surova. Moj način govora je odkrit in iskren. Navajen sem, da imenujem stvari z njihovimi praviimi imeni. Nisem advokat, ki po dolžnosti brani tukaj svojo stranko.

Branim se kot obtožen komunista. Branim svojo lastno komunistično revolucionarno čast. Branim svoje ideje, svoje komunistično prepričanje. Branim smisel in vsebino svojega življenja.

Tisk - Radio - Kino

G P S

Reklame

Zaposlobovanje

Splošno

Kino

Časopisi

Podam

Mali oglasi

P O R O Č A

Zamenjam

Kupim

Razpisi

R I P O R O Č A

Na valju 202

Priredila

Osvetila

Osmirica

VSE NAROČNIKE oglasov, reklam in drugih gospodarsko-propagandnih storitev znova opozarjamo, da je zadnji rok za oddajo osnutkov in tekstov za Pomurski vestnik v ponedeljek do 12. ure, za Radio Murska Sobota pa vsaj en dan pred zaželeno oddajo, odnosno do 12. ure za nedeljsko oddajo »Na valu 202«. Po tem roku ne jamčimo za objavo poslanih tekstov v naslednji številki PV ali radijski oddaji.

TEDENSKI KOLEDAR

Sobota, 24. aprila — Jurij Nedelja, 25. aprila — Marko Ponedeljek, 26. aprila — Zdeslav Torek, 27. aprila — Ustanov. OF Sreda, 28. aprila — Pavel Cetrtek, 29. aprila — Robert

dežurna služba

ZDRAVSTVENEGA DOMA
Murska Sobota

23. aprila — dr. Rousova
24. aprila — dr. Zupančevac
25. aprila — dr. Zupančevac
26. aprila — dr. Gregorčeva
27. aprila — dr. Lopert
28. aprila — dr. Mejačeva
29. aprila — dr. Rousova

KINO

BELTINCI — 24. in 25. aprila angleški barvni vstavijski film: »39. STOPNICA«.

VERZEJ — 24. in 25. aprila domači partizanski film: »SIGNALI NAD MESTOM«.

USLUGE

VELIKA POLANA — 24. in 25. aprila italijanska filmska komedija: »VSE V ROK SLUŽBE«.

LJUTOMER — 24. in 25. aprila švedski barvni film: »ALI SO SE ANGELČKI«. 28. in 29. aprila zahodno-nemški film: »POLIKUŠKA«.

SOLIDNO

BUČKOVCI — 25. aprila kinemaskopski film: »STAVA IN DEKLICA«.

GORNJA RADGONA — 23. aprila izredni poljski film: »LOČITVE«. 24. in 25. aprila ameriški film: »TAJNI PARTNER«. 28. 29. aprila sovjetski glasbeni film: »PASTIR KOSTJA«.

STROKOVNO

MURSKA SOBOTA — 23. in 25. aprila francoski barvni kinemaskopski film: »MISTERIJ PARIZA«. Samo 24. aprila Jugoslovanska kinoteka — ameriški film: »V STAREM COLORADU«. 26. in 27. aprila francoski barvni kinemaskopski film: »BALET PARIZA«. 28. in 29. aprila italijanski film: »NORO MORJE«.

agroservis m. sobota

SALOVCI — 24. in 25. aprila ameriški barvni film: »TRAPER KELI«.

APACE — 24. in 25. aprila ameriški film: »CLOVEK Z ZLATO PIŠTOLO«.

ČRENŠOVCI — 24. in 25. aprila japonski kinemaskopski film: »SMRT NA PACIFIKU«.

PRODAM

GRADBENO PARCELO v Nemčavcih prodam. Vprašati v popoldanskih urah: Razlagova 7, M. Sobota (za gradom).

NA POLICAH STUDIJ SKE KNJIZNICE

1. Bibliografija izdanja u narodno-oslobodilačkom ratu 1941-1945. Beograd 1964.
2. Jadranka Zajc-Satler: Priročnik za laboratorijsko diagnostiko enterobakterij. Ljubljana 1965.
3. GORIČAR J.: Sociologija. Ljubljana 1965.
4. Rad X-og kongresa saveza folklorista Jugoslavije na Cetinju 1963 godine. Cetinje 1964.
5. SARIČ — MAJIČ — BERTIČ: Patologija rada. Profesionalne bojesti u rudarstvu, industriji, i poljoprivredi. Zagreb 1965.
6. OCEPEK D.: Bogatenje mineralnih surovin. II. del. Ljubljana 1965.
7. JAKOPIN F.: Sodobni ruski prozni teksti. Ljubljana 1964.
8. KOČEVAR F.: Statistične metode pri tekstilnih preiskavah. Ljubljana 1965.
9. KRUSIČ B.: Višja matematika za strojnike. Ljubljana 1965.
10. Izvestje fakultete za strojništvo univerze v Ljubljani, za študijsko leto 1963 — 1964. Ljubljana 1964.
11. PRELOG E.: Mehanika. II del. Ljubljana 1965.
12. Linguistica. Ljubljana 1963.
13. HLEBANJA J.: Planetna gonila. Ljubljana 1964.
14. ZAKRAJSEK E.: Programiranje v simboličnem jeziku računalnika Z-23. Ljubljana 1965.
15. Poročilo o delu Občinskega komiteja ZKS Ljubljana — Center. Ljubljana 1965.
16. 10 let dela Centralnega otroškega dispanzerja v Ljubljani. Ljubljana 1964.
17. KOVATS F.: A Tüdögümmör. Budapest 1962.

MK:

Mesec knjige

V SKLOPU SVOJIH AKCIJ OB 20-LETNICI OBSTOJA PRIREJA ZALOŽBA »MLADINSKA KNJIGA« Z NAMENOM, DA PRIBLIŽA KNJIGO SLOVENSKEMU BRALCU.

MESEC KNJIGE — OD 15. APRILA DO 15. MAJA

V TEM ČASU DAJE 10 % POPUST NA VSE SVOJE IZDAJE.

»KOMUNA« Beltinci — direktor

Razpisna komisija pri podjetju »KOMUNA« BELTINCI razpisuje prosto delovno mesto

DIREKTORJA PODJETJA

Pogoji: 1. visoka ali višja šolska — strokovna izobrazba ali 2. srednješolska — strokovna izobrazba z nekajletno prakso na vodilnih delovnih mestih v delovnih organizacijah.

Pismene prošnje, kolkovane s 50 din državne takse, z navedbo dosedanjega delovnega mesta in kratkim življenjepisom je potrebno dostaviti podjetju »Komuna« Beltinci do 15. maja 1965.

STROKOVNA SODELAVCA

KMETIJSKO-INDUSTRIJSKI KOMBINAT »POMURKA« MURSKA SOBOTA, Titova 5/I razpisuje prosto delovni mesta:

1. DIREKTORJA SPOLOŠNO-PRAVNEGA SEKTORJA
2. PRAVNEGA REFERENTA

Pogoji:

Pod 1. diplomirani pravnik s sodniškim ali odvetniškim izpitom s prakso odnosno diplomirani pravnik z ustrezno izkušnostjo, razgledanostjo in prakso v gospodarstvu.

Pod 2. diplomirani pravnik. Osební dohodki po Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov kombinata.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Ponudbe s kratkim življenjepisom in navedbo dosedanjega službovanja pošljite na gornji naslov.

Pravnika potrebujejo

Upravni odbor ZDRAVILIŠČA »RADENSKA SLATINA« V SLATINA RADENCIH razpisuje prosto delovno mesto

PRAVNIKA V ZAVODU

Pogoji:

- pravna fakulteta z 2 leti prakse ali
- višja pravna šola s petletno prakso v pravni stroki

Nastop službe možen takoj ali po dogovoru. Ponudbe sprejema kadroviski sektor zdravilišča do zasedbe delovnega mesta.

PODJETJE ZA PTT PROMET V MURSKI SOBOTO sprejme v delovno razmerje

administratorko

z znanjem strojepisja in stenografije

Nastop službe možen takoj.

Prošnje z opisom dosedanje zaposlitve pošljite do 30. aprila 1965 sekretariatu podjetja.

ZAHVALA

Ob prerani smrti našega dragega moža, očeta, tasta in starega očeta

Jožefa Pleja

iz Ivanec

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znanecem, članom Lovske družine Moravci, kolektivoma Tovarne mlečnega prahu in »Bliska« iz M. Sobote ter Krajevemu komiteju ZMS Martjanci za obilno udeležbo na pogrebu, za darovane vence in cvetje.

Ivanci, 14. aprila 1965.

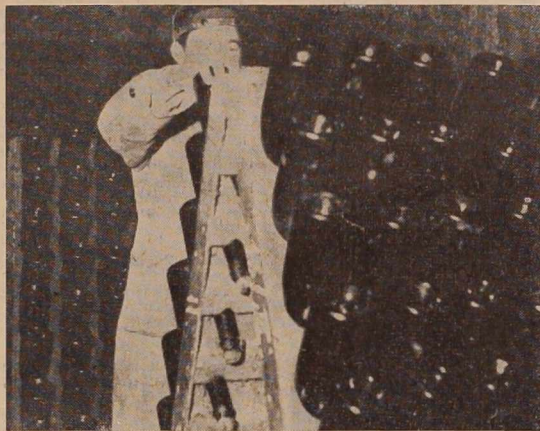
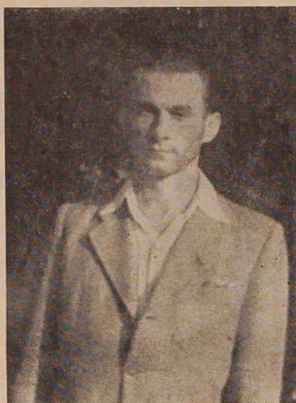
Zalujoči: žena Ana, brata Jože in Feri, hčerke Anica, Slavica in Ida z družinami.

naša nagradna SLIKANICA 20 LET SVOBODE

IZ NOB: Navedite ime in priimek borca-kurirja NOB na sliki. Padel je na Jerenini in so bili njegovi posmrtni ostan-ki leta 1963 prenešeni na pokopališče v Serdico na Goričkem.

IZ REKLAMNEGA ALBU-MA DELOVNIH ORGANIZA-CIJ: Navedite točno, kaj pred-stavljata oba objavljena po-snetka (po vrstnem redu) in — točen naslov največje kme-tijske delovne organizacije v radgonski občini

— imena treh značilnih vrst vin (peneče, polpeneče in na-ravno), po katerih si je ta de-lovna organizacija pridobila zaslužen sloves pri domačih in inozemskih potrošnikih kvali-tetnih vin.

GPS — 13

Izrežite oznako GPS-13 in jo pošljite skupno s pravnimi odgovori na 3 zastavljena vprašanja v tej nagradni slikanici na naslov: Uredništvo Pomurskega vestnika, Murska Sobota, Kidričeva 4.

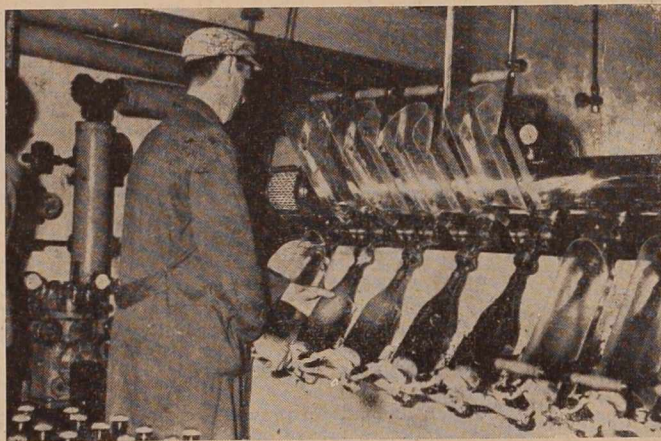
Podjetje, katerega vam predstavljamo v tej na-gradni slikanici, bo nagradilo 1 reševalca in ga po-važilo na obisk v svoj kolektiv. Pomurski vestnik bo nagradil reševalce, ki bodo poslali pravilne odgovore na zastavljena vprašanja v celotni seriji naše nagrad-ne slikanice »20 let svobode«.

Pomurski vestnik bo prispeval 13 nagrad v skup-nem znesku 150.000 din. Srečne reševalce pa bomo v prvem in drugem primeru določili z žrebanjem. To-rej: odgovoriti je potrebno kratko na tri zastavljena vprašanja v vsaki slikanici.

Razen tega bomo posebej nagradili reševalce, ki bodo poslali najboljši dopis o osebnosti ali dogodku iz NOB, katerega objavljamo v tej nagradni slikanici. Najboljši dopisi bodo tudi objavljeni v Pomurskem vestniku s podpisom avtorja.

Rok za dostavo rešitev in dopisov je 10 dni — t. j. do sobote pred tednom, ko bo izšla druga številka Pomurskega vestnika. Takrat bomo tudi objavili rešitve te nagradne slikanice.

Žrebanje bo opravljeno ob zaključku objavljanja celotne serije naših nagradnih slikanic.

Razstava - 20 let v svobodi

Studijska knjižnica v Murski Soboti je pripravila razstavo v počastitev 20. obletnice osvoboditve.

Razstavo si lahko ogledate vsak delavnik od 10. aprila do 10. junija 1965.

O biščite

KOLISCE BOBRI na rokavu Mure pri Dolnji Bistrici.

- Ribarjenje — čolnarjenje
- Ogled mlina na Muri
- Pristna štajerska vina
- Domače specialitete
- Posebna soba za zaključene družbe
- OD 1. MAJA DALJE
- Vsak dan — razen po-nedeljka — plesna glasba
- KOLISCE BOBRI
- Za vaše razvedrilo, po-čitek in okrepčilo
- Tudi med potovanjem, ob nedeljskih in sicerš-njih izletih!

Trgovske pomočnike vabijo

»ELEKTROTEHNA«, TR-GOVSKO UVOZNO IN IZVO-ZNO PODJETJE Z ELEK-TROTEHNIČNIM MATERIA-LOM, LJUBLJANA, PARM-OVA 33 sprejme v delovno razmerje

KVALIFICIRANE TRGOV-SKE POMOČNIKE TEHNIČ-NE STROKE

za prodajalno »ELEKTRO-TEHNA« v Murski Soboti
Ponudbe sprejema kadrov-ska služba podjetja, Ljublja-na, Parmova 33.

POSLOVALNICA MURSKA SOBOTA
JUGOSLAVIJA

BOLGARIJA — ROMUNIJA — 10. dnevno strokovno po-tovanje za sadjarje in vrtnarje. Prijave do zaklju-čenega števila.

BUDIMPEŠTA — PRAGA —DUNAJ — 7-dnevno po-tovanje z ogledom treh sve-tovno znanih prestolnic držav Srednje Evrope. Prija-ve do 30. maja.

DOLOMITI — Edinstveno potovanje z avtobusom v najlepše predele Dolomitov Prijave do 5. maja.

CARIGRAD — 9-dnevno potovanje z avtobusom. Prijave do 22. aprila.

6 DNI PO ALPAH — Za ljubitelje gorskih lepot 6-dnevno potovanje v najlep-še gorske predele Avstrije — Švice — Italije. Pri-juje do 20. maja.

TRST — Organiziramo eno-in dvodnevne izlete na ve-liko mednarodno cvetlično razstavo v znanem parku »MIRAMARE«.

PRIJAVE — INFORMACIJE — NAROČILA

»KOMPAS«

POSLOVALNICA M. SOBOTA

ZVEZDA obvešča

Za srečanje vse pripravljeno

Kakor smo že poročali, se bodo 23., 24. in 25. aprila se-stali predstavniki kmetijskih srednjih šol. Prvo tovrstno srečanje, ki ga organizirajo dijaki kmetijske šole iz Rakičana, ima še toliko večji pomen, ker se doslej še niso pomerili di-jaki teh šol na kulturnem in športnem področju. Sodelova-li bodo dijaki kmetijskih šol iz Maribora, Grma pri Novem mestu in domačini.

Na športnem področju se bodo pomerili med seboj v at-letiki, nogometu, rokometu in košarki, namiznem tenisu in šahu. Tudi dekleta se bodo kosala med seboj za kar naj-boljše rezultate v istih pano-gah.

Prvomajske praznike boste ugodno preživeli

V POČITNIŠKEM DOMU GORIČKO V PETROVCIH

- Za ples, za vašo zabavo — kvin-tet prekmurskih študentov
- Domače specialitete, jedila po naročilu
- Pristna štajerska in prekmur-ska vina
- Dobri brizganci za naše pivec
- S solidno postrežbo se priporo-ča kolektiv

Uprava GOSTINSKEGA POD-JETJA »ZVEZDA« MURSKA SOB-O-TA obvešča vse, ki so vložili prošnje za sprejem v službo v to-plicah Moravci (razpis v 7. šte-v. Pomurskega vestnika, 25. februar-ja 1965), pa niso prejeli pismene-ga obvestila, da niso sprejeti v službo.

Kulturni del pa bo vseboval poseben program, katerega bodo ocenjevali. Zvečer 25. aprila bodo organizirali za-ključni večer s plesom, na ka-terem bodo najboljšim pode-ljena priznanja.

BREZ VEDNOSTI LASTNIKA VZEL MOPED

Huda prometna nesreča se je zgodila 11. aprila na Can-karjevi ulici, ko se je mope-dist S. L. hudo telesno poško-doval.

Isti večer je otrok F. G. iz Murske Sobotice brez vednosti lastnika v bližini kinodvorane vzel moped in se z njim od-peljal do svojega prijatelja S. L. iz Murske Sobotice. Oba sta se vozila na istem mopedu po mestu, nakar sta zapelja-la v Cankarjevo ulico, katera je bila zanju usodna, ker sta padla z mopedom po cesti. Pri padcu je dobil S. L. hude telesne poškodbe in je bil pre-peljan v soboško bolnišnico.

FOKOVCI

V petek ob 11.30 se je v Fo-kovcih pripetila nesreča in sicer med poukom telesne vzgoje na tamkajšnji osemlet-ki. Učenec osmega razreda Stefan Flisar s Suhaga vrha si je zlomil roko, ko je ska-kal v daljino. Vodstvo šole je takoj organiziralo za pone-srečenega učenca prevoz v so-boško bolnišnico.

NI UPOŠTEVAL PREDNOSTI

Marija Domjan iz Murske Sobotice, Razlagova ulica 5 se je 16. aprila ob pol dveh pri-peljala iz parka s kolesom, na katerem je imela še dva otroka. V istem trenutku je po glavni cesti pripeljal voz-nik osebnega avtomobila Stefan Žitek iz Murske Sobo-tice, Mladinska ulica 2, in za-del v kolesarko, ki je nepre-mišljeno pripeljala na glavno cesto. Kolesarka je dobila laž-je telesne poškodbe ter je i-skala zdravniško pomoč.

MILAN FILIPČIČ :

REICHSTAG V PLAMENIH

Glejte, zakaj je tedaj vsaka izgovorjena beseda tukaj, pred sodiščem, tako rekoč kri moje krvi in pot mojega potu. Vsaka beseda je izraz mojega najglobljega ogorčenja proti krivični obtožbi, proti dejstvu, da se takšen protiko-munistični zločin pripisuje komunistom.

Mene so čestokrat opominjali, da se obnašam neresno do nemškega Vrhovnega sodišča. To je popolnoma netočno.

Točno je, da je za mene kot komunista vrhovni zakon — program komunistične internacionale, a vrhovno sodišče — kontrolna komisija komunistične internacionale.

Toda zame kot obtoženca je Vrhovno sodišče Reicha instanca, na katero se moram ozirati z veliko resnostjo, ne toliko zaradi tega, ker jo tvorijo sodniki s posebnimi kva-lifikacijami, temveč zaradi tega, ker je to sodišče zelo va-žen organ državne oblasti, važen organ vladajočega družbe-nega reda — instanca, ki lahko nepreklicno obsodi tudi na smrt. Mirne vesti lahko rečem, da sem pred sodiščem in, sledeč temu, tudi pred javnostjo, v vseh stvareh govoril samo resnico. Kar se tiče moje partije, ki se nahaja v ile-galnem položaju, sem odklonil dati kakršnekoli izjave. Ved-no sem govoril resno in z občutkom najglobljega prepri-čanja.

Predsednik sodišča: »Ne bom prenašal, da se boste vi tukaj, v tej dvorani ukvarjali s komunistično propagando. Vi ste ves čas to delali. Če boste v tem duhu nadaljevali, vam bom odvzel besedo.«

Dimitrov: »Energično moram protestirati proti trditvi, da sem imel propagandistične smotre. Lahko se smatra, da je moja obramba pred sodiščem imela določen propa-gandistični učinek. Dopusčam, da moje vedenje pred sodi-ščem prav tako lahko služi kot primer za obtoženca-komu-nista. Toda to ni bil smoter moje obrambe. Moj smoter je, da odvrnem obtožbo, o tem, da naj bi imeli Dimitrov, Tor-gler, Popov in Tanev, kompartija Bolgarije in komunistična internacionala kakršenkoli delež pri požaru.

Vem, da nihče v Bolgariji ne verjame v naše namišljeno sodelovanje pri požaru Reichstaga. Vem, da bo v inozem-stvu redko kdo to verjel. Toda tukaj, v Nemčiji, so dru-gačne razmere. Tukaj lahko verjamejo v takšne nenavadne trditve. Glejte, zakaj sem želel dokazati, da kompartija ni imela in nima ničesar skupnega z udeležbo pri takem zlo-činu.

Ako je govor o propagandi, tedaj moram pripomniti, da so mnoga pričevanja tukaj nosila takšen karakter. Gö-ringova in Goebbelsova pričevanja so imela prav tako indi-rekten propagandistični učinek in prid komunizmu, toda nihče ne more smatrati, da sta odgovorna za to, ker so njuna pričevanja imela takšen propagandistični učinek. (V dvorani vrvenje in smeh!)

Tisk me je na vse mogoče načine klevetal — kar mi je bilo popolnoma vseeno. Tako je v zvezi z menoj imeno-val bolgarski narod »divji« in »barbarski«, mene je imenoval »mračni balkanski tip«, »divjega Bolgara« in preko tega jaz ne morem iti molče.

Res je, da je bolgarski fašizem divji in barbarski, toda bolgarski delavski razred in kmetje, bolgarska inteligenca sploh, niso divjaki in barbari. Nivo materialne kulture bal-kanskih narodov gotovo ni tako visok kot v drugih evrop-skih državah, toda duhovno in politično naše ljudske mno-žice niso na nižji ravni kot množice v drugih evropskih državah. Naša politična borba, naša politična prizadevanja v Bolgariji nikakor niso nižja kot v drugih državah. Ljud-stvo, ki je 500 let živel pod tujim suženjstvom in ni izgu-bilo pri tem svojega jezika in narodnosti, naš delavski raz-red in kmetje, ki so se borili in ki se borijo proti bolgar-skemu fašizmu, toda za komunizem — tako ljudstvo ni divje in barbarsko. Divjaki in barbari so v Bolgariji samo fašisti. Toda vprašam vas, gospod predsednik, v kateri dr-žavi fašisti niso barbari in divjaki?«

Predsednik sodišča prekine Dimitrova: »Ne namigujete morda na politični položaj v Nemčiji?«

Dimitrov z ironičnim nasmehom: »Oh, razume se, da ne, gospod predsednik...«

Še mnogo prej, ko je nemški cesar Karel V. izjavil, da govori nemško samo s svojimi konji in so nemški dvorjani in nemški intelektualci pisali samo latinsko in so se sramo-vali nemškega jezika, sta v »barbarski« Bolgariji Ciril in Metod ustvarjala in širila staro bolgarsko pismenstvo.

Bolgarski narod se je z vsemi svojimi silami in zelo uporno boril proti tujemu suženjstvu. Glejte, zakaj protestiram proti napadom na bolgarski narod. Nimam vzroka, da se sramujem, ker sem Bolgar. Ponosen sem na to, ker sem sin bolgarskega delavskega razreda.

Preden preidem na osnovno vprašanje, moram izjaviti sledeče: dr. Teichert nam je očital, da smo se mi sami po-stavili v položaj obtoženih za požig Reichstaga. Na to mo-ram odgovoriti, da je od 9. marca, dneva, ko so nas zaprli, in začetka tega procesa, preteklo mnogo časa. V tem času bi lahko pregledali vse momente, ki vzbujajo sum. V času predhodne preiskave sem se pogovarjal z odgovornimi uradniki tako imenovane komisije za požar v Reichstagu; ti uradniki so mi rekli, da Bolgari niso krivi požara, obto-ževali so nas samo, ker smo živeli s tujimi potnimi listi, pod tujimi imeni, neprijavljeno itd.«

Predsednik: »O tem, kar vi sedaj govorite, na procesu ni bilo govora, zato o tem nimate pravice govoriti.«

Dimitrov: »Gospod predsednik, v tem časovnem obdobju je bilo potrebno preveriti vse podatke, da bi nas pravočasno osvobodili take obtožbe. Obtožnica navaja, da Dimi-trov, Popov in Tanev trdijo, da so bolgarski emigranti, toda kljub temu je potrebno smatrati kot dokazano, da so živeli v Nemčiji z namenom, da ilegalno delajo. Oni so, pravi obtožnica, poslani od komunistične partije v Moskvi, da pripravijo oboroženo vstajo!«

Na 83. strani obtožnice se navaja, da, čeprav je Dimi-trov izjavil, da od 25. do 28. februarja ni bil v Berlinu, to ne spreminja stvari in ga ne osvobaja obtožbe zaradi so-delovanja pri požaru Reichstaga. To se vidi — navaja dalje obtožnica — ne samo iz pričevanja Helmera, temveč tudi druga dejstva kažejo na to, da...«

Predsednik sodišča: »Ni vam potrebno tukaj čitati cele obtožnice, dovolj jo poznamo.«

Dimitrov: »Reči moram, da je tri četrtine vsega tega, kar so na sodišču povedali državni tožilec in branilec, vsem že zdavnaj znano, toda onadva sta to znova navedla. (V dvorani vrvenje in smeh.) Helmer je izjavil, da sta bila Di-mitrov in van der Lubbe v restavraciji »Bayernhof«. Dalje je v obtožnici rečeno: »čeprev Dimitrova niso ulovili na mestu zločina, je on vseeno sodeloval v pripravah za požar v Reichstagu. V München je odšel le, da bi si zagotovil alibi. Brošure, ki so jih našli pri Dimitrovu kažejo, da je sodeloval v komunističnem pokretu Nemčije«. Tako je bila motivirana ta hitra obtožba, ki se je pokazala kot nedono-šenček.«

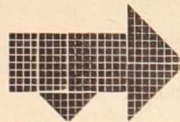
Predsednik sodišča vpade in prekine Dimitrova: »Ni potrebno, da uporabljate take izraze, govoreč o obtožnici.«

Dimitrov: »Poiskal bom druge izraze.«

Predsednik sodišča: »Toda ne tako nedostojne.«

Dimitrov: »Vračam se na metode obtožbe in na obtož-nico v pogledu drugih stvari.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Pride! CIRKUS

SZEGED

Premiera 26. aprila 1965 ob 20. uri

Predstave vsak dan ob 17. in 20. uri.

Predprodaja vstopnic od 9. do 20. ure pri cirkusu.

V Murski Soboti pri novi gimnaziji od 26. aprila do 2. maja 1965